

Byla T-308/00

Salzgitter AG

prieš

Europos Bendrijų Komisijai

„Valstybės pagalba – AP 4 straipsnio c punktas, AP 67 ir 95 straipsniai – Finansinių parama žmonei Salzgitter – Siena su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia Slovakijos Respublika – Pagalba, apie kurią nebuvo pranešta – Šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės – Teisinis saugumas“

2004 m. liepos 1 d. Pirmosios instancijos teismo (ketvirtoji išplėstinė kolegija) sprendimas II-0000

Sprendimo santrauka

1. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Teisėtumo vertinimas – Atsižvelgimas į Bendrijos teismo praktiką dėl valstybės pagalbos, patenkančios į EB sutarties taikymo sritį – Ribos

(AP 4 str. c punktas)

2. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Sąvoka – Specifinis arba atrankinis pobūdis

(AP 4 str. c punktas)

3. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Sąvoka – Teisinis pobūdis – Aiškinimas objektyvių kriterijų pagrindu – Teisminis kontrolis – Apimtis

(AP 4 str. c punktas; EB 87 str. 1 dalis)

4. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Sąvoka – Mokestinės priemonės – Atrankinis priemonės pobūdis

(AP 4 str. c punktas)

5. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Pagalba Vokietijos padalijimo paveiktiems regionams – EB sutarties nuostatų taikymas – Netaikymas

(AP 4 str. c punktas; EB 87 str. 2 dalies c punktas)

6. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Sąvoka – Priemonės, nurodomos kaip pagalba Vokietijos padalijimo paveiktiems regionams – Netaikymas dėl kompensacinio jo pobūdžio – Komisijos diskrecija

(AP 4 str. c punktas; EB 87 str. 2 dalies, c punktas)

7. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Sąvoka – Mokestinės priemonės pripažinimas lengvata – Prasta mokestinė prievolė, turinti būti palyginimo pagrindu

(AP 4 str. c punktas)

8. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – S?voka – Subsidij? ir prievoli? sumažinimo ?traukimas – Komisijos pareiga ?rodyti prievoli? sumažinimo ir subsidij? poveikio lygiavertiškum? – Nebuvimas

(AP 4 str. c punktas)

9. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Draudimas – Poveikis konkurencijai ir valstybi? nari? tarpusavio prekybai – Nereikšmingumas

(AP 4 str. c punktas)

10. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – AP 67 straipsnio netaikymas – Komisijos praktika – Nereikšmingumas

(AP 4 str. c punktas ir 67 str.; Bendrasis sprendimas Nr. 2320/81)

11. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Komisijos leidimas pagal AP 95 straipsn? – Priiintinumas – Komisijos diskrecijos teis? – Teismin? kontrol? – Ribos

(AP 4 str. c punktas ir 95 str.)

12. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Draudimas – Neteis?tai suteikta pagalba – Taisykl?s, nustatan?ios senaties termin?, susijus? su Komisijos kompetencijos ?gyvendinimu, nebuvimas – Teisinio saugumo reikalavim? laikymasis

(AP 4 str. c punktas)

13. Bendrijos teis? – Principai – Teis?t? l?kesi? apsauga – Teisinis saugumas – Skirtingos r?mimosi s?lygos – Pasekm?s – Neteis?tos pagalbos, suteiktos pažeidžiant pareig? pranešti, gav?jo galimyb? remtis teisiniu saugumu siekiant užgin?yti sprendim?, kuriuo nurodomas gr?žinimas, nepaisant, kad nebuvo sukelta teis?t? l?kesi?

14. EAPB – Pagalba juodajai metalurgijai – Administracin? proced?ra – D?l Komisijos neveikimo ir nenustatymo antrosiose bei tre?iosiose pagalbos juodajai metalurgijai taisykl?se sukurta dviprasmiška situacija – Pareiga padaryti ši? situacij? aiškesn? prieš nurodant jau išmok?tos pagalbos gr?žinim?

(Bendrieji sprendimai Nr. 1018/85 ir 3484/85)

1. Bendrijos teismo pateikti EB sutarties nuostatose nurodyt? s?vok? valstyb?s pagalbos srityje patikslinimai yra svarb?s taikant atitinkamas EAPB sutarties nuostatas, jei šie patikslinimai n?ra nesuderinami su šia sutartimi. Taigi, siekiant ?vertinti sprendim? d?l pagalbos, patenkan?i? ? EAPB sutarties taikymo srit?, teis?tum?, šiuo atveju pagr?stai galima remtis teism? praktika, susijusia su valstyb?s pagalba, patenkan?ia ? EB sutarties taikymo srit?.

(žr. 28 punkt?)

2. Valstyb?s priemon?s specifinis ar atrankinis pob?dis, yra vienas iš valstyb?s pagalbos s?vokos požymi? ne tik pagal EB sutart?, bet ir pagal EAPB sutart?, nors šis kriterijus n?ra konkre?iai nurodytas AP 4 straipsnio c punkte. Tod?l reikia patikrinti, ar nagrin?jama priemon? suteikia išimtini? lengvat? tam tikroms ?mon?ms ar ?kio šakoms.

(žr. 29 punkt?)

3. EB sutartyje tvirtinta valstybės pagalbos sąvoka yra teisinė sąvoka ir turi būti aiškinama vadovaujantis objektyviais kriterijais. Todėl Bendrijos teismas, iš esmės atsižvelgdamas į konkrečias nagrinėjamo ginčo aplinkybes bei Komisijos atliktą vertinimą techninio pobūdžio ar kompleksiskumą, turi visapusiškai išnagrinėti, ar priemonė patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

Lygiai taip pat reikėtų nagrinėti ir AP 4 straipsnio c punkto taikymo priemonei klausimą, nes tokios rūšies teisminio kontrolė nėra nesuderinama su EAPB sutartimi.

(žr. 30–31 punktus)

4. Iš tikrųjų priemonė, kuri gali būti laikoma valstybės pagalba, skiriasi nuo bendros mokestinė priemonės tuo, kad jos gavėjai skaičius yra apribotas teisiškai arba faktiškai. Šiuo atveju nesvarbu, kad priemonės atrankinio pobūdžio lemia, pavyzdžiui, sektoriaus kriterijus ar kriterijus, susijęs su geografinė padėtimi apibrėžtoje valstybės narės teritorijos dalyje. Priešingai, tam, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, priemonės gavėjos, pritaikius teisiškai arba faktiškai ginčijamos priemonės nustatytą kriterijų, turi priklausyti griežtai apibrėžtai kategorijai.

(žr. 38 punktą)

5. Kadangi valstybės pagalbos teikimas patenka į AP 4 straipsnio c punkto taikymo sritį, tai reiškia, kad šiuo klausimu EB sutarties nuostatos negali būti taikomos EAPB sutarties reglamentuojamoje srityje.

Taigi, nesant EAPB sutartyje EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatoms identiška ar lygiaverti, pagalbos, teikiamos tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams, patyrusiems žalą dėl Vokietijos padalijimo, pripažinimas suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutartį neturi tokios nei AP 4 straipsnio c punkto taikymo srities, nei šioje nuostatoje tvirtintai valstybės pagalbos sąvokai.

(žr. 63–64 punktus)

6. AP 4 straipsnio c punkte nustatytas valstybės pagalbos panaikinimas ir draudimas yra bendro ir absoliutaus pobūdžio, todėl jie negali būti atšaukti dėl apytikslės ir neaiškos kompensacijos procedūros vykdymo. Valstybės priemonių kompensacinio pobūdžio vertinimas priklauso Komisijos diskrecijai, kuri įgyvendindama ji turi patikrinti, ar patenkintos prašomos išimties taikymo sąlygos.

Todėl vien nuoroda į EB 87 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą išimtį, t. y. pagalbos, teikiamos tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams, patyrusiems žalą dėl Vokietijos padalijimo, pripažinimas suderinama, kuri netaikoma ir neturi ekvivalento EAPB sutartyje, negali būti laikoma pagal šią sutartį priežastinio ryšio tarp vienai priemonei suteiktos naudos ir tariamos ekonominės žalos, kuri patirta Vokietijos padalijimo paveiktame regione esančios priemonės, rodymu.

(žr. 72 ir 74–75 punktus)

7. Pagal EAPB sutartį siekiant nustatyti valstybės pagalbą reikia tik išsiaiškinti, ar atsižvelgiant į tam tikras teisės nuostatas, valstybės priemonė gali sudaryti palankesnes sąlygas tam tikroms priemonėms arba tam tikrų prekių gamybai, palyginti su kitomis priemonėmis, kurios šio reglamentavimo siekiamo tikslo požiūriu yra faktiškai ir teisiškai panašioje situacijoje.

Todėl siekiant išsiaiškinti, ar priemonė suteikia naudą, atsižvelgiant į tam tikras teisės nuostatas,

būtina nustatyti atskaitos tašką, kurio atžvilgiu šios priemonės sukurta situacija gali būti lygintina. Be to, apibrėžiant, kas sudaro „prastą“ mokesį? naštą visose valstybėse narėse ar tik kai kuriose iš jų, taikomas mokesis? taisykli? lyginamoji analiz? neišvengiamai iškraipyt? nuostat? dėl valstybės pagalbos kontrolės paskirt? ir veikim?. Iš tikrųjų, nesant Bendrijos lygiu suderint? valstybi? narį? mokesis? teisės akt?, ši analiz? iš esmės reikšt?, kad būtų lyginamos skirtingos faktinės ir teisinės situacijos, atsiradusios dėl valstybi? narį? statym? ar teisės akt? skirtum?.

(žr. 79–81 punktus)

8. Nors valstybės pagalbos sąvoka apima ne tik pozityvias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir priemones, vairiais būdais sumažinančias paprastai žmonei tenkančias mokestines ir kitas finansines prievoles, kurios, nors ir nėra subsidijos siaurąja šio žodžio prasme, turi panašų pobūdį ir tokį patį poveikį, nereikia nustatyti hierarchijos tarp to, kas yra subsidija siaurąja šio žodžio prasme, ir kitų subsidijai prilyginamų priemonių, bet reikia apibrėžti valstybės pagalbos sąvoką AP 4 straipsnio c punkto prasme. Iš šio apibrėžimo matyti, kad rodžius, jog valstybės priemonė sumažina žmonei paprastai tenkančias mokestines ir kitas finansines prievoles, ši priemonė turėtų būti laikoma valstybės pagalba ir būtų tokio vertinimo ji prilyginama subsidijai siaurąja šio žodžio prasme.

Taigi Komisija nėra pareigota papildomai rodinėti, kad mokesis?, kuriuos paprastai turi sumokėti žmonės, sumažinimas turi tokį patį poveikį kaip ir subsidija siaurąja žodžio prasme.

(žr. 83–84 ir 89 punktus)

9. Pagal AP 4 straipsnio c punktą valstybės pagalba laikytina nesuderinama su bendrąja rinka ir nebūtina rodyti, ar bent patikrinti, ar iš tikrųjų egzistuoja arba gali kilti grėsmė konkurencijos sąlygoms. Tam, kad būtų taikomos šio straipsnio nuostatos, pagalbos priemonė nebūtinai turi daryti poveikį valstybi? narį? tarpusavio prekybai ar konkurencijai.

(žr. 90–91 punktus)

10. AP 4 straipsnio c punktas, drausdamas valstybi? teikiamas subsidijas ar pagalbą, neatsižvelgiant į jų formą, siekia panaikinti bei uždrausti tam tikras valstybi? narį? priemones srityje, kuri pagal EAPB sutartį priklauso Bendrijos kompetencijai. Jis neskiria nei individualios pagalbos nuo pagalbos schemų, nei specialios pagalbos schemų anglies ir plieno sektoriui nuo nespecialios pagalbos schemų ir jame numatytas valstybės pagalbos draudimas yra suformuluotas griežtai.

Tuo tarpu AP 67 straipsniu siekiama apsisaugoti nuo konkurencijos iškraipymų, kurie neišvengiamai atsiranda valstybės mėsos pasinaudojus savo kompetencija ir paprasčiausiai tvirtina apsaugos priemones, kurių gali imtis Bendrija dėl valstybi? narį? veiksmų, kurie nors ir daro didelį taką konkurencijos sąlygoms anglies ir plieno pramonėje, tačiau neturi jai staigaus ir tiesioginio poveikio. Taigi AP 4 straipsnio c punktas ir AP 67 straipsnis apima dvi skirtingas sritis, kurių antroji neapima valstybės pagalbos.

Tai, kad iki antrųjų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių priėmimo Sprendimu Nr. 2320/81 Komisija teigė, jog AP 4 straipsnio c punktas taikomas tik specialiai pagalbai juodosios metalurgijos žmonėms, t. y. pagalbai, kuri specialiai ar daugiausiai buvo skirta šioms žmonėms, o bendros ir regioninės pagalbos juodajai metalurgijai schemų kontrolę Komisija vykdė pagal AP 67 straipsnį ir EB 87 ir 88 straipsnius, negali kelti abejonių dėl šio aiškinimo.

(žr. 107–112 ir 115 punktus)

11. AP 4 straipsnio c punktas nedraudžia Komisijai suteikti leidimų valstybės pagalbai juodajai metalurgijai atsižvelgiant į konkrečias kategorijas, nurodytas vienoje iš pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių vėlesnėje redakcijoje, arba tiesiogiai remiantis AP 95 straipsnio pirmąja ir antrąja pastraipomis į šias kategorijas nepatenkančios valstybės pagalbos atvejais.

Naudodamasi pastarąja galimybe, Komisija turi diskrecijos teisę nustatant, ar valstybės pagalba yra reikalinga Sutarties tikslams pasiekti.

Todėl šioje srityje teisėtumo kontrolė turėtų apsiriboti patikrinimu, ar Komisija, iškraipydama ar aiškiai klaidingai vertindama aplinkybes arba piktnaudžiaudama įgaliojimais ar procedūra, neviršijo savo įgaliojimų.

Jeigu siekiama parodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią klaidą vertindama faktines aplinkybes, pateisinančią jos sprendimo panaikinimą, būtina pateikti rodymų, kurių pakaktų, kad sprendime pateiktas faktinių aplinkybių vertinimas neįtikintų.

(žr. 131 ir 136–138 punktus)

12. Tam, kad atliktų savo funkciją, senaties terminas turi būti tvirtintas iš anksto. Šio termino ir jo taikymo taisyklė tvirtinimas priklauso Bendrijos teisės aktų leidėjo kompetencijai. Tačiau pastarasis nesiėmė jokių veiksmų, kad tvirtintų senaties terminą valstybės pagalbos kontrolės pagal EAPB sutartį srityje.

Vis dėlto pagrindinis paviršiais būdais pasireiškiančio teisinio saugumo tikslas yra užtikrinti, kad būtų galima numatyti teises aplinkybes ir santykius, kuriems taikoma Bendrijos teisė, ir į ją turi būti atsižvelgiama, kai nagrinėjamas Komisijos sprendimo, nurodančio juodosios metalurgijos įmonei grąžinti neteisėtai suteiktą valstybės pagalbą, teisėtumas.

(žr. 159–161 punktus)

13. Galimybės remtis teisinio saugumo principu neriboja sąlygos, leidžiančios remtis teisėtais įkesniais dėl valstybės pagalbos suteikimo teisėtumo.

Todėl juodosios metalurgijos įmonė, gavusi valstybės pagalbą, apie kurią nebuvo pranešta Komisijai, ginydama grąžinimą nustatant Komisijos sprendimą, gali remtis teisiniu saugumu, nors yra neįmanoma, išskyrus išskirtines aplinkybes, kad pagalbos gavėjas galėtų turėti teisėtą įkesnį dėl jos teisėto suteikimo, jeigu ši buvo suteikta pažeidžiant išankstinės valstybės pagalbos kontrolės nuostatas.

(žr. 165–166 punktus)

14. Visai pagrįsta, kad juodosios metalurgijos įmonė, gavusi neteisėtą pagalbą, remiasi teisiniu saugumo principu, ginydama Komisijos sprendimo, nustatančio jos grąžinimą, teisėtumą tuo atveju, kai dėl Komisijos kaltės šios pagalbos gavimo momentu egzistavo netikrumas ir nepakankamas aiškumas, susijęs su teisės normomis dėl nagrinėjamos pagalbos rūšies, susidaręs dėl užsitęsio Komisijos neveikimo, nors ši žinojo apie pagalbos išmokėjimą, pažeisdama savo rūpestingumo pareigą, sukurdavusi dviprasmišką situaciją, kurią ji turėjo išaiškinti prieš priimdama sprendimą reikalauti grąžinti jau sumokėtą valstybės pagalbą.

(žr. 174, 180 ir 182 punktus)

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (ketvirtoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. liepos 1 d. (*)

„Valstybės pagalba – AP 4 straipsnio c punktas, AP 67 ir 95 straipsniai – Finansinė parama
?monei Salzgitter – Siena su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia ?ekoslovakijos
Respublika – Pagalba, apie kuri? nebuvo pranešta – Šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai
taisykl?s– Teisinis saugumas“

Byloje T?308/00

Salzgitter AG, ?steigta Salzgitter (Vokietija), atstovaujama advokat? J. Sedemund ir T. Lübbig,
nurodžiusi? adres? dokumentams ?teikti Liuksemburge,

ieškov?,

palaikoma

Vokietijos Federacin?s Respublikos, atstovaujamos W.?D. Plessing, padedamo advokato K.
Schroeter,

?stojusios ? byl? šalies,

prieš

Europos Bendrij? Komisij?, atstovaujam? K.?D. Borchardt ir V. Kreuschitz, nurodžiusi? adres?
dokumentams ?teikti Liuksemburge,

atsakov?,

d?l 2000 m. birželio 28 d. Komisijos sprendimo 2000/797/EAPB d?l Vokietijos suteiktos valstyb?s
pagalbos *Salzgitter AG*, *Preussag Stahl AG* ir grup?s dukterin?ms juodosios metalurgijos
?mon?ms, šiuo metu *Salzgitter AG – Stahl und Technologie* (SAG) (OL L 323, p. 5), panaikinimo,

EUROPOS BENDRIJ? PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (ketvirtoji išplėstinė kolegija),

kur? sudaro pirminink? V. Tiili, teis?jai J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij ir M. Vilaras,

sekretorius I. Natsinas, administratorius,

atsižvelg?s ? rašytin? proces? ir ?vykus 2003 m. spalio 16 d. pos?džiui,

priima š?

Sprendim?

Teisinis pagrindas

1 AP 4 straipsnis nustato:

„Nesuderinamomis su bendrąja anglių ir plieno rinka pripažįstamos ir dėl to, kaip numatyta šioje Sutartyje, Bendrijoje panaikinamos bei draudžiamos šios priemonės:

<...>

c) valstybių teikiamos subsidijos, parama ar specialiai įvesti mokesčiai.“

2 AP 67 straipsnis numato:

„1. Šalių narių vyriausybės praneša Komisijai apie bet kuriuos valstybės narės veiksmus, kuriais bus padaryta didelė žala konkurencijos sąlygoms anglių ir plieno pramonėje.

2. Jeigu tie veiksmai, sukeldami ne dėl našumo pokyčių didėjančius gamybos sąnaudų skirtumus, gali rimtai sutrikdyti pusiausvyrą, Komisija, pasitarusi su Konsultaciniu komitetu ir Taryba, gali imtis tokių priemonių:

– jeigu valstybės narės veiksmai daro žalą anglių ir plieno žmonėms, priklausančioms tos valstybės jurisdikcijai, tada Komisija gali leisti valstybei suteikti toms žmonėms pagalbą, kurios dydis, sąlygos ir trukmė bus nustatyti su ja sudarytoje sutartyje. <...>

– jeigu valstybės narės veiksmai daro žalą anglių ir plieno žmonėms, priklausančioms tos valstybės jurisdikcijai, tada Komisija pateikia tai valstybei rekomendaciją, kaip pašalinti tokias pasekmes, pasinaudojant priemonėmis, kurios, valstybės nuomone, yra labiausiai suderinamos su jos ekonomikos pusiausvyra.

<...>“

3 AP 95 straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose numatyta:

„Visais šioje Sutartyje nenumatytais atvejais paaiškėjus, kad, norint anglių ir plieno bendrojoje rinkoje pagal 5 straipsnį pasiekti 2, 3 ir 4 straipsniuose nustatytus Bendrijos tikslus, reikia Komisijos sprendimo ar rekomendacijos, toks sprendimas ar rekomendacija gali būti padaryti Tarybai vieningai sutikus ir pasitarus su Konsultaciniu komitetu.

Visi šitaip priimti sprendimai ar rekomendacijos turi apibrėžti, kokias nuobaudas galima skirti, jeigu jos skirtinos.“

4 Kad patenkintų juodosios metalurgijos sektoriaus restruktūrizacijos poreikius, Komisija, remdamasi AP 95 straipsnio nuostatomis devintojo dešimtmečio pradžioje tvirtino Bendrijos schemą, pagal kurią valstybės pagalba juodajai metalurgijai buvo leidžiama tam tikrais tiksliai apibrėžtais atvejais. Ši schema buvo ne kartą keista, kad būtų įveikti konjunkcijos sąlygoti juodosios metalurgijos pramonės sunkumai. Vairūs šioje srityje priimti sprendimai bendrai žinomi kaip „pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės“.

5 1996 m. gruodžio 18 d. Komisija priėmė sprendimą Nr. 2496/96/EAPB, nustatantį pagalbą juodajai metalurgijai Bendrijos taisyklės (OL L 338, p. 42), kuris yra šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės. Šis sprendimas galiojo nuo 1997 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 22 d.

Ginčo aplinkybės

6 *Salzgitter AG– Stahl und Technologie* (toliau – ieškov?) yra juodosios metalurgijos sektoriuje veikianti grup?, jungianti *Preussag Stahl AG* ir kitas tame pa?iame sektoriuje veikian?ias ?mones.

7 1971 m. rugpj??io 5 d. Vokietijoje buvo priimtas ir patvirtintas *Zonenrandförderungsgesetz* (Vokietijos ?statymas d?l pasienio zonos su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia ?ekoslovakijos Respublika r?mimo (toliau – ZRFG). Š? ?statym? ir jo pakeitimus Komisija po jame numatyt? priemoni? ?vertinimo pagal EB sutarties 92 straipsn? (po pakeitimo – EB 87 straipsnis) ir EB sutarties 93 straipsn? (po pakeitimo – EB 88 straipsnis) leido taikyti. Paskutinius ZRFG pakeitimus Komisija ?vertino kaip su EB sutartimi suderinam? valstyb?s pagalb? (OL 1993, C 3, p. 3). ZRFG nustojo galioti 1995 metais.

8 ZRFG 3 straipsnis nuo pat pradži? numat? finansin? paskat? ypating?j? atskaitym? (*Sonderabschreibungen*) ir neapmokestinam? atid?jim? (*steuerfreie Rücklagen*) forma investicijoms ? pasienyje su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia ?ekoslovakijos Respublika (toliau – *Zonenrandgebiet*) esan?ios ?mon?s bet kur? padalin?. Ypatingieji atskaitymai leido ?mon?s apskaitoje subsidijuojamoms investicijoms taikyti didesnius nei pagal bendruosius teis?s aktus numatyta atskaitymus pirmaisiais metais arba per pirmuosius kelerius metus po min?t? investicij?. Taigi pirmaisiais metais arba per pirmuosius kelerius metus po min?t? investicij? ?mon?s apmokestinimo baz? buvo sumažinta, o likvidumas padidintas, ir tai suteik? ?monei finansin?s naudos. Neapmokestinami atid?jimai teik? ?monei panašios naudos. Vis d?lto ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atid?jimai negal?jo b?ti taikomi tuo pat metu.

9 *Preussag Stahl AG*, vienos dabartin?s grup?s *Salzgitter AG* ?mon?s, metin?se ataskaitose pasteb?jusi, kad šiai ?monei 1986–1995m. pakartotinai buvo suteikta pagalba pagal ZRFG 3 straipsn?, Komisija 1999 m. kovo 3 d. laišku informavo Vokietijos Federacin? Respublik? apie savo sprendim? prad?ti šešt?j? pagalbos juodajai metalurgijai taisykli? 6 straipsnio 5 dalyje numatyt? proced?r? d?l Vokietijos suteiktos pagalbos *Preussag Stahl AG* ir kitoms grup?s *Salzgitter AG* dukterin?ms juodosios metalurgijos ?mon?ms. Šiuo sprendimu, paskelbtu 1999 m. balandžio 24 d. Europos Bendrij? oficialiajame leidinyje (OL C 113, p. 9), Komisija pasi?l? suinteresuotosioms šalims pateikti savo pastabas d?l gin?ijamos pagalbos.

10 Vykstant administracinei proced?rai Komisija 1999 m. geguž?s 10 d. laišku gavo Vokietijos valdžios institucij? paaiškinimus bei vienintelio byloje dalyvaujan?io tre?iojo asmens *UK Steel Association* pastabas, kurias ji perdav? Vokietijos Federacinei Respublikai.

11 2000 m. birželio 28 d. Komisija pri?m? sprendim? 2000/797/EAPB d?l valstyb?s pagalbos, kuri? Vokietija suteik? *Salzgitter AG*, *Preussag Stahl AG* ir grup?s juodosios metalurgijos dukterin?ms ?mon?ms, šiuo metu *Salzgitter AG – Stahl und Technologie* (SAG) (OL L 323, p. 5, toliau – gin?ijamas sprendimas), kuriame ZRFG 3 straipsnyje numatyti ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atid?jimai, ieškov?s galimai padaryti d?l subsidijuojam? atitinkamai 484 ir 367 milijon? Vokietijos marki? dydžio investicij?, buvo pripažinti su bendr?ja rinka nesuderinama valstyb?s pagalba. Komisija gin?ijamo sprendimo 2 ir 3 straipsniuose nurod? Vokietijos Federacinei Respublikai susigr?žinti ši? pagalb? iš gav?jo ir pranešti jai apie konkre?ias susigr?žinimo s?lygas.

Procesas ir šali? reikalavimai

12 2001 m. rugs?jo 21 d. ieškov? Pirmosios instancijos teismo sekretoriatui pateik? š? ieškin?.

13 Susipažin?s su ieškov?s ieškiniu, 2000 m. lapkri?io 13 d. sekretoriaus laišku Pirmosios instancijos teismas paragino atsakov? ?vykdyti EAPB Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nustatytus ?pareigojimus. 2001 m. sausio 3 d. atsakov? pateik? sekretoriatui nekonfidenciali? 27

puslapi? administracin?s proced?ros medžiag?. 2001 m. sausio 11 d. laišku sekretorius praneš? ieškovei, kad ji gali susipažinti su Sekretoriatui pateikta administracin?s proced?ros medžiaga.

14 2001 m. sausio 30 d. Vokietijos Federacin? Respublika pateik? prašym? ?stoti ? ši? byl? ieškov?s pus?je.

15 2001 m. kovo 29 d. šalims nepareiškus jokio prieštara?imo d?l Vokietijos Federacin?s Respublikos prašymo ?stoti ? byl?, pastarajai Pirmosios instancijos teismo ketvirtosios išpl?stin?s kolegijos pirmininko nutartimi buvo leista ? j? ?stoti.

16 Ieškovei ir atsakovei pateikus pastabas d?l Vokietijos Federacin?s Respublikos ?stojimo ? byl? paaiškinimo, 2001 m. rugs?jo 3 d. rašytin? proceso dalis buvo baigta.

17 Remdamasis teis?jo praneš?jo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (ketvirtoji išpl?stin? kolegija) nusprend? prad?ti žodin? proceso dal? ir, pritaikydamas proceso organizacines priemones, paragino šalis pateikti tam tikrus dokumentus bei iki pos?džio pradžios atsakyti ? tam tikrus klausimus, ir tai buvo atlikta per nustatyt? termin?.

18 2003 m. spalio 16 d. pos?dyje Pirmosios instancijos teismas iš klaus? žodinius šali? pasisakymus bei atsakymus ? jo pateiktus klausimus.

19 Ieškov? ir jos pus?je ?stojusi ? byl? Vokietijos Federacin? Respublika Pirmosios instancijos teismo prašo:

- panaikinti gin?ijam? sprendim?,
- priteisti iš atsakov?s bylin?jimosi išlaidas.

20 Atsakov? Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškin? kaip nepagr?st?,
- priteisti iš ieškov?s bylin?jimosi išlaidas.

D?l teis?s

21 Gr?s dama savo reikalavimus panaikinti gin?ijam? sprendim? ieškov? nurodo aštuonis ieškinio pagrindus. Nurodydama pirm? ieškinio pagrind? ji teigia, kad Komisija neteisingai aiškino valstyb?s pagalbos s?vok?; antras ieškinio pagrindas susij?s su neteisingu AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio aiškinimu; tre?ias ieškinio pagrindas yra susij?s su AP 95 straipsnio netaikymu; kaip ketvirtas ieškinio pagrindas nurodomas vertinimo klaida d?l EAPB taikymo tam tikroms investicijoms; penktas ieškinio pagrindas susij?s su vertinimo klaida Komisijai priskyrus tam tikrus investicij? planus aplinkos apsaugos priemon?ms, šeštas ieškinio pagrindas susij?s su vertinimo klaida nustatant orientacin? nusid?v?jimo norm?; septintas ieškinio pagrindas susij?s su teisinio saugumo principo pažeidimu; galiausiai kaip aštuntas ieškinio pagrindas yra nurodomas motyvavimo pareigos pažeidimas.

D?l pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad Komisija neteisingai aiškino valstyb?s pagalbos s?vok?

22 Nurodydama pirm?j? ieškinio pagrind? ieškov? teigia, kad Komisija ZRFG 3 straipsnyje numatytus ypatinguosius atskaitymus ir neapmokestinamus atid?jimus neteisingai kvalifikavo kaip valstyb?s pagalb? EAPB sutarties prasme. Šis ieškinio pagrindas yra suskirstytas ? keturias dalis, susijusias atitinkamai su bendru ZRFG 3 straipsnyje numatyt? priemoni? pob?džiu, tariamu ši?

priemonių kompensaciniu pobūdžiu, tariama būtų įtampa išnagrinėti Bendrijos valstybių narių mokesčių teisės aktus, kad būtų nustatyta, kas yra „prasta“ mokestinė našta, ir galiausiai – tariama Komisijos pareiga parodyti ZRFG 3 straipsnyje numatytą priemonių poveikį konkurencijai.

Dėl pirmos dalies, susijusios su neteisingu mokestinių ZRFG 3 straipsnio nuostatų kvalifikavimu, nes jos yra bendrojo pobūdžio mokestinės nuostatos

– Šalių argumentai

23 Ieškovų tvirtina, kad mokestinės ZRFG nuostatos yra bendrojo pobūdžio nuostatos, taikomos visoms Bendrijos zonoms, turinčioms padalinį Vokietijos Federacinės Respublikos regione, esančiam pasienio zonoje su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia Slovakijos Respublika. Tokiomis aplinkybėmis ieškovų mano, kad ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestinės priemonės negali būti laikomos valstybės pagalba.

24 Stojusi būtų šalis iš esmės palaiko šią poziciją.

25 Atsakovų visų pirma pastebi, jog vien tai, kad galioja pirmesni Komisijos sprendimai dėl ZRFG, neleidžia priimti sprendimo, kuriuo ZRFG 3 straipsnyje numatytos priemonės nelaikomos valstybės pagalba, nes AP 4 straipsnio c punkte ir EB 87 straipsnyje tvirtintos valstybės pagalbos sąvokos yra neginijamai tapatinamos, net jei su šiomis normomis susijusios taisyklės iš esmės skiriasi.

26 Be to, atsakovų patikslina, kad ZRFG 3 straipsnyje numatyti mokesčių sumažinimai yra skirti konkrečiam regionui. Taigi, net jei visos zonos galėtų pasinaudoti šioje nuostatoje numatytais priemonėmis, atsiradę konkurenciniai privalumai būtų susiję tik su šiuo regione padarytomis investicijomis, o ne su investicijomis už šio regiono ribų esančius padalinius. Šios priemonės buvo nustatytos siekiant sudaryti palankias sąlygas konkrečiam regionui, todėl turi būti laikomos valstybės pagalba.

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

27 Visų pirma primintina, kad, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, valstybės pagalbos sąvoka yra platesnė nei subsidijos, nes ji apima ne tik pozityvias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir priemones, kuriomis būtų sumažinamos paprastai žmogui tenkančios mokestinės ir kitos finansinės prievolės, ir kurios, nors ir nebūdamos subsidijomis tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (1961 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukštaičių valdžios instituciją*, 30/59, Rink. p. 1, 39 punktas; 1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Banco Exterior de España*, C-387/92, Rink. p. I-877, 13 punktas ir 1998 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ecotrade*, C-200/97, Rink. p. I-7907, 34 punktas).

28 Be to, Bendrijos teismas yra patikslinęs su valstybės pagalba susijusią EB sutarties nuostatų sąvoką. Tokie patikslinimai yra svarbūs taikant atitinkamas EAPB sutarties nuostatas, jeigu jie nėra nesuderinami su šia Sutartimi. Taigi siekiant vertinti sprendimą dėl pagalbos, patenkančios AP 4 straipsnio c punkto taikymo srityje, teisėtumui, šiuo atveju pagrįstai galima remtis teismo praktika, susijusia su valstybės pagalbos reglamentavimu EB sutartyje. Tai ypač pasakytina apie teismo praktiką, kurioje aiškinama valstybės pagalbos sąvoka (1999 m. sausio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Neue Maxhütte Stahlwerke ir Lech-Stahlwerke prieš Komisiją*, T-129/95, T-2/96 ir T-97/96, Rink. p. II-17, 100 punktas ir 2000 m. birželio 29 d. Sprendimo *DSG prieš Komisiją*, T-234/95, Rink. p. II-2603, 115 punktas).

29 Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, tai, kad valstybės priemonė yra specifinio arba

atrankinio pobūdžio, yra vienas iš valstybės pagalbos sąvokos požymių ne tik pagal EB sutartį (šiuo klausimu žr. 1996 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-241/94, Rink. p. I-4551, 24 punktą ir 1999 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-6/97, Rink. p. I-2981, 17 punktą), bet ir pagal EAPB sutartį (27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* 40 punktas), nors šis kriterijus nėra konkrečiai nurodytas AP 4 straipsnio c punkte. Taigi reikia patikrinti, ar nagrinėjama priemonė suteikia išimtinių lengvatų tam tikroms įmonėms ar tam tikroms ūkio šakoms (žr. 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* 40 ir 41 punktus).

30 Galiausiai pastebėtina, kad EB sutartyje tvirtinta valstybės pagalbos sąvoka yra teisinė sąvoka ir turi būti aiškinama vadovaujantis objektyviais kriterijais. Todėl, Bendrijos teismas, iš esmės atsižvelgdamas į konkrečias ginčų aplinkybes bei Komisijos atliktą vertinimą techninio pobūdį ar kompleksiskumą, turi visapusiškai išnagrinėti, ar priemonė patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį (2000 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją*, C-83/98 P, Rink. p. I-3271, 25 punktas; 2000 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Alitalia prieš Komisiją*, T-296/97, Rink. p. II-3871, 95 punktas ir 2002 m. spalio 17 d. Sprendimo *Linde prieš Komisiją*, T-98/00, Rink. p. II-3961, 40 punktas).

31 Lygiai taip pat reiktų nagrinėti ir AP 4 straipsnio c punkto taikymo priemonei klausimą, nes tokios rūšies teisminė kontrolė nėra nesuderinama su EAPB sutartimi.

32 Šiuo atveju, ieškovų iš esmės kaltina Komisiją, kad ji pripažino ZRFG 3 straipsnio mokestines nuostatas pasirinktinai taikomomis.

33 Atsižvelgiant į 29 punkte cituotą teismo praktiką, svarbu patikrinti, ar ginčijamos priemonės suteikia lengvatų tam tikroms įmonėms ar ūkio šakoms, ar ne.

34 Pastebėtina, kad ZRFG 3 straipsnis numato, jog mokesčių mokėtojų, investuojančių į Zonenrandgebiet esančias pramonės zonas, prašymu ir atsižvelgiant į šio regiono ekonominius sunkumus, kylančius dėl specifinės šio regiono padėties, gali būti suteiktas leidimas pajamų mokesčių atveju atsižvelgti į ankstesnio laikotarpio apmokestinimo bazę, jei ji sumažina mokesčius. Pagal ZRFG 3 straipsnį leidžiami ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atidėjimai yra susiję su investicijomis ir į kilnojamąjį, ir į nekilnojamąjį investicinį padalinio turtą. Ypatingieji iki 50 % įsigijimo kainos atskaitymai papildomai prie pagal pelno mokesčių įstatymus leidžiamus amortizacinius atskaitymus leidžiami pirkimo ar pagaminimo įkainiais metais ir per paskesnius ketverius įkinius metus. Neapmokestinami atidėjimai (iki 50 % pirkto ar pagaminto investicinio turto vertės) gali būti daromi likus ne daugiau kaip dvejiems metams iki investicijų pabaigos.

35 Akivaizdu, kad ZRFG 3 straipsnis taikomas visiems veiklos sektoriams, visoms investicijoms į kilnojamąjį ar nekilnojamąjį turtą ir visoms įmonėms, neatsižvelgiant į jų dydį, veiklą ar buveinę.

36 Vis dėlto taip pat yra akivaizdu, kad būtina sąlyga pasinaudoti ZRFG 3 straipsnyje numatytais priemonėmis yra ta, jog padaliniai, kuriuos investuojama, būtų Zonenrandgebiet. Tačiau neginėtina, kad ieškovų pasinaudojo ZRFG 3 straipsnyje nustatytais mokestinėmis priemonėmis savo dviejų padalinių *Peine* ir *Salzgitter*, esančių Zonenrandgebiet, naudai.

37 Taigi šiuo atveju kai federaliniame įstatyme tvirtinta mokestinė priemonė suteikiama lengvata priklauso nuo to, ar investicijos daromos geografiškai apribotoje srityje valstybės narų teritorijoje, iš esmės pakanka, kad ginčijama priemonė būtų laikoma susijusia su tam tikra griežtai apibrėžta ūkine grupe.

38 Iš tikrųjų priemonė, kuri galima laikyti valstybės pagalba, skiriasi nuo bendros mokestinės priemonės tuo, kad gavėjai skaičius yra apribotas teisiškai arba faktiškai. Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas pripažįsta, jog nesvarbu, kad priemonės atrankinis pobūdis sąlygotas, pavyzdžiui, sektoriaus, ar, kaip šiuo atveju, kriterijaus, susijusio su geografinė padėtimi apibrėžtoje valstybės narės teritorijos dalyje. Priešingai, tam, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, priemonės gavėjos, pritaikius teisiškai arba faktiškai ginijamos priemonės nustatytą kriterijų, turi priklausyti griežtai apibrėžtai kategorijai (šiuo klausimu žiūrėti 1999 m. gegužės 20 d. EFTA teismo sprendimo *Norvegija prieš EFTA Surveillance Authority*, E-6/98, *Report of EFTA Court*, p. 74, 37 punktą).

39 Šiuo atveju primintina, kad nagrinjamomis mokestinėmis priemonėmis siekiama sudaryti palankias sąlygas investicijoms priemonės, esančias geografiškai apribotoje Vokietijos srityje, t. y. pasienio ruožuose su buvusia Vokietijos Demokratine Respublika ir buvusia Čekoslovakijos Respublika. Šiuo atveju nei ieškovas, nei stojusi byla šalis neginijuoja aplinkybės, kad ginijamoms mokestinėms lengvatoms gauti turi būti investuojama priemonės, esančias geografiškai apribotoje Vokietijos srityje.

40 Taigi akivaizdu, kad Vokietijoje steigtos priemonės negalėjo pasinaudoti ZRFG 3 straipsnyje numatytais ypatingaisiais atskaitymais ir neapmokestinamais atidėjimais dėl investicijų, padarytų priemonės, esančias už *Zonenrandgebiet* ribų. Iš to matyti, kad šiomis lengvatomis negalėjo naudotis visos Vokietijos teritorijoje steigtos priemonės.

41 Šios išvados nepaneigia tai, kad ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestinės priemonės skirtos tik *Zonenrandgebiet* esantiems „padaliniams“, o ne priemonėms. Jei būtų pripažinta, kad priemonės nėra atrankinio pobūdžio vien dėl to, kad jomis tiesiogiai naudojasi ne priemonės, o tik jį *Zonenrandgebiet* esantys padaliniai, būtų sudarytos sąlygos Bendrijos valstybės pagalbos sistemos pažeidimui. Bet kuriuo atveju šioje byloje ieškovas nurodė, kad jos priemonė buvo vienintelė juodosios metalurgijos priemonė, veikianti *Zonenrandgebiet*.

42 Galiausiai pastebėtina, kad ieškovas neteigė, jog skirtumai, atsirandantys dėl nagrinjamų mokestinių priemonių, pateisinami atsižvelgiant į sistemos, kuri jos sudaro, pobūdį bei struktūrą (žr. 1974 m. liepos 2 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 173/73, Rink. p. 709, 33 punktą; 1997 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Tiercé Ladbroke prieš Komisiją*, C-353/95 P, Rink. p. I-7007, 32–37 punktus ir 2003 m. vasario 13 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-409/00, Rink. p. I-1487, 52 punktą; 1995 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Tiercé Ladbroke prieš Komisiją*, T-471/93, Rink. p. II-2537, 62 punktą).

43 Tokiomis aplinkybėmis pirmojo ieškinio pagrindo pirma dalis yra atmestina.

Dėl antros dalies, susijusios su tariamu kompensaciniu ZRFG 3 straipsnyje numatytų mokestinių priemonių pobūdžiu

– Šalies argumentai

44 Ieškov? mano, kad ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestin?s priemon?s ?mon?ms, turin?ioms teis? daryti ypatinguosius atskaitymus ar neapmokestinamus atid?jimimus, nesuteikia ypatingos finansin?s naudos, o tik (bent iš dalies) kompensuoja ypating? žal?, patirt? d?l ?kin?s veiklos vykdymo regione, kuris d?l Europos padalijimo tapo dirbtinai atskirtu nuo ekonomin?s srities, kuriai jis paprastai priklauso?. Be to, ieškov?s manymu, ZRFG 3 straipsnio mokestin?s nuostatos nebuvo regionin?s pagalbos priemon? nat?raliems regiono tr?kumams kompensuoti. Ši? nuostat? vienintelis tikslas buvo kompensuoti tam tikr? Vokietijos pasienio region? ekonominius tr?kumus d?l grynai politinio pob?džio dirbtin?s izoliacijos.

45 Šiuo atveju ieškov? pastebi, kad iš EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto, nustatan?io, kad pagalba, teikiama tam tikr? Vokietijos Federacin?s Respublikos region?, patyrusi? žal? d?l Vokietijos padalijimo, ?kiui yra suderinama su bendr?ja rinka, matyti, jog s?lygos buvusios Vokietijos Demokratin?s Respublikos kaimyniniuose regionuose nebuvo „normalios“. Tai rodo, kad priemon?s, kuri? imtasi pasienio region? naudai, nebuvo priskirtinos ?prastin?ms regionin?s pagalbos schemoms, o buvo „sui generis“ taisykl?s. Galiausiai ieškov? mano, kad tai, kas galioja EB sutarties taikymo srityje, galioja ir pagal EAPB sutart?.

46 ?stojusi ? byl? šalis tvirtina, kad EB 87 straipsnis atskiria jo 2 dalies c punkte numatytas žal? kompensuojan?ias priemones ir jo 3 dalies a ir c punktuose nurodyt? ?prast? regionin? pagalb?, d?l ko kompensacin?s ir nagrin?jamos priemon?s negali b?ti vertinamos vienodai. Regionin? pagalba pasižymi tuo, kad nepalankiame regione veikianti ?mon? d?l valstyb?s pagalbos gauna naudos, palyginti su normaliomis ekonomin?mis ir konkurencin?mis s?lygomis. Tuo tarpu EB 87 straipsnio 2 dalies c punkte numatyta pagalba, ieškov?s teigimu, skirta žalai, atsiradusiai ne d?l nat?raliai kilusi? ekonomini? atitinkamos ?mon?s sunkum?, bet d?l *force majeure*, t. y. Europos padalijimo, kompensuoti. Be to, žal? kompensuojanti pagalba skirta pad?ti gav?jui atsidurti tokioje pad?tyje, kuri b?t? susidariusi, jei neb?t? buv? žalos sukelian?io ?vykio.

47 ?stojusios ? byl? šalies manymu, priežastis, d?l kurios EAPB sutartyje nebuvo atsižvelgta ? Vokietijos pasienio region? pad?t?, yra istorin?: EAPB sutartis buvo pasirašyta 1951 m. balandžio 18 d., t. y. tada, kai dar buvo manoma, jog Vokietijos padalijimas bus laikinas ir gal?s b?ti pašalintas bendra taikos sutartimi.

48 ?stojusi ? byl? šalis priduria: kadangi ZRFG, ypa? jo 3 straipsnis, numato ne specifines priemones, skirtas juodosios metalurgijos sektoriui, EAPB sutartis nedraudžia, kad juodosios metalurgijos sektoriui b?t? subsidiariai taikomas EB 87 straipsnio 2 dalies c punktas, ar kad juodosios metalurgijos ?mon?s gal?t? pasinaudoti tokiomis bendrosiomis priemon?mis. Kadangi Komisija ZRFG bei jo v?lesnius pakeitimus išnagrin?jo atsižvelgdama ? EB 87 straipsnio 2 dalies c punkt? ir padar? išvad?, kad ZRFG nuostatos buvo b?tinios d?l Vokietijos padalijimo patirtai ekonominei žalai kompensuoti, konstatuotina, jog ji pripažino egzistuojant? priežastin? ryš? tarp Vokietijos padalijimo ir ZRFG numatyt? kompensacin? priemoni? b?tinyb?s. ?stojusios ? byl? šalies manymu, remdamasi Komisijos atliktu tyrimu Vokietija gal?jo imtis ZRFG 3 straipsnyje nustatyt? priemoni? juodosios metalurgijos sektoriuje be Komisijos leidimo, vien pagal EB sutart?. Be to, šiuo atveju ?stojusi ? byl? šalis pastebi, kad Komisija neturi „kompetencijos teikti leidimus“ EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto, nustatan?io ?statymin? išimt?, taikymo srityje. Tod?l ?stojusi ? byl? šalis teigia, kad Komisija nebuvo ?galiota paskelbti, jog ypatingieji juodosios metalurgijos ?moni? atskaitymai pagal ZRFG 3 straipsn? buvo nesuderinami su bendr?j? anglies ir plieno rink? reglamentuojan?iomis taisykl?mis.

49 Atsakov? atsikerta, kad atrankinis ZRFG 3 straipsnyje numatyt? priemoni? teikimas yra valstyb?s pagalba, net jeigu jomis siekiama kompensuoti ekonomin? žal?. Atsakov?s manymu, pagalba tur?t? b?ti vertinama pagal jos poveik?, o ne pagal siekiam? tiksl?. Tod?l ZRFG 3 straipsnis negali b?ti laikomas bendra mokestine priemone, neturin?ia valstyb?s pagalbos

požymi? vien d?l to, kad jos skelbiamas tikslas yra regiono patirtos ekonomin?s žalos kompensavimas.

50 Be to, atsakov? atmeta bet koki? galimyb? taikyti pagal analogij? EB 87 straipsnio 2 dalies c punkt?. AP 4 straipsnio c punktas draudžia bet kokias valstybi? teikiamas subsidijas ar param?. Bet koks šio draudimo švelninimas b?t? nepriimtinas. Be to, atsakov? mano, kad tok? taikym? gal?t? pateisinti tik EAPB sutarties spraga, kurios, jos manymu, n?ra. Atsakov?s nuomone, aplinkyb?, kad EAPB sutartyje n?ra specialiosios nuostatos, skirtos Vokietijos pasienio regionams, paaiškinama griežtesniu valstyb?s pagalbos reglamentavimu šiame sektoriuje ir parodoma, jog Sutarties reng?jai nesiek? palankesnio statuso šiems regionams. Bet kuriuo atveju atsakov? tvirtina, kad EB 87 straipsnio 2 dalies c punktas neatima iš Komisijos visos diskrecijos, nes ji turi tikrinti, ar pagalba buvo iš tikr?j? b?tina, kad b?t? kompensuota d?l Vokietijos padalijimo patirta ekonomin? žala.

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

51 Nurodydama antr?j? savo pirmo ieškinio pagrindo dal? ieškov? iš esm?s teigia, kad Komisija ne?rod? antro valstyb?s pagalbos elemento, t. y. nagrin?jamomis priemonėmis suteiktos naudos, buvimo.

52 Taigi reikia išnagrin?ti, kaip konstatavo ir Komisija savo gin?ijamame sprendime, ar ieškov? gavo naudos iš ZRFG 3 straipsnyje nustatyt? mokestini? priemoni?.

53 Remiantis 27 punkte cituota teismo praktika, valstyb?s pagalbos s?voka apima valstyb?s priemones, ?vairiais b?dais sumažinan?ias paprastai ?monei tenkan?ias mokestines ir kitas finansines prievoles.

54 Iš ZRFG 3 straipsnio matyti, kad Vokietijos Federacin? Respublika nusprend? netaikyti bendruose Vokietijos mokes?i? teis?s aktuose ?tvirtint? atskaitym? ir atid?jim? taisykli? investicijoms ? *Zonenrandgebiet* esan?i? padalini? turt?.

55 Be to, kaip buvo konstatuota 36 sprendimo punkte, ieškov? pasinaudojo ZRFG 3 straipsnyje numatytais mokestin?mis priemonėmis savo dviem padaliniais, esantiems Peine ir Salzgitter (*Zonenrandgebiet*).

56 Taigi iš ZRFG 3 straipsnio analiz?s matyti, kad šios priemon?s mažiausiai d?l dviej? priežas?i? leido sumažinti mokes?ius, o tai neb?t? ?manoma pagal bendruosius Vokietijos mokes?i? teis?s aktus.

57 Vis? pirma, šios priemon?s leido daryti ypatinguosius atskaitymus kartu su kitais amortizaciniais atskaitymais per pirmuosius kelerius metus po ?kini? met?, kuriais buvo atliktos investicijos; kadangi šios sumos buvo atimtos iš bendro pelno, ?mon?s apmokestinamasis pelnas tais metais gerokai sumaž?jo. Kaip konstatavo Komisija gin?ijamo sprendimo 60 konstatuojamojoje dalyje, taip ieškov? gavo „pelno“, kurio neb?t? gavusi, jeigu jos padaliniai neb?t? buv? *Zonenrandgebiet*. Be to pažym?tina, tai patvirtino ir Komisija gin?ijamo sprendimo 100 konstatuojamojoje dalyje, kad savo rašytin?se pastabose ieškov? pripažino d?l ZRFG 3 straipsnyje numatyt? priemoni? pasiekusi perviršin? likvidum?.

58 Antra, iš ZRFG 3 straipsnio matyti, kad ypatingieji atskaitymai gal?jo b?ti atliekami ne tik ?kiniais metais, kai buvo atliktos investicijos, bet ir per paskesnius ketverius ?kinius metus; ši galimyb? leido ?monei išd?styti savo apmokestinimo pagrind? ilgesniam laikotarpiui arba j? sumažinti. Be to, kaip patikslinama gin?ijamo sprendimo 61 konstatuojamojoje dalyje „šis mokes?io atid?jimas <...> gali b?ti vertinamas kaip beprocentin? atid?to mokes?io sumos dydžio

paskola, suteikta atidėjimo terminui“. Iš esmės, nors mokestis turėjo būti sumokėtas atidėto laikotarpio pabaigoje, žmonėms per visą atidėtą laikotarpį galėjo pasinaudoti lengvata, lygia skirtumui tarp realios mokesčio sumos atidėto laikotarpio pabaigoje, atsižvelgiant į palėkaną dydį, ir mokesčio sumos, kurią būtų reikėję sumokėti be atidėjimo.

59 Iš to matyti, kad ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestinės priemonės yra mokesčių atidėjimas, mažinantis prastas mokestines ir kitas finansines žmonėms prievoles.

60 Šios išvados nepaneigia ieškovės ir stojusios šalies argumentai, kad, pirma, ZRFG 3 straipsnio mokestinės priemonės tik siekiama kompensuoti ekonominį žalą, atsiradusį dėl politinio pobūdžio *Zonenrandgebiet* regionų dirbtinės izoliacijos ir, antra, EB 87 straipsnio 2 dalies c punktas aiškiai parodo, kad atitinkamą Vokietijos pasienio regionų padėtis buvo nenormali.

61 Pirma, kaip nurodė ieškovė ir stojusi šalis, tas faktas, kad EB 87 straipsnio 2 dalies c punktas nustato, jog „pagalba, teikiama tam tikrą Vokietijos Federacinės Respublikos regionų, patyrusių žalą dėl Vokietijos padalijimo, kuriui, jei tokia pagalba reikalinga dėl padalijimo atsiradusiam ekonominiams atsilikimui kompensuoti“ yra suderinama su bendrąja rinka, negali įtakoti priemonės kvalifikavimo valstybės pagalba EAPB sutarties prasme.

62 Šiuo atveju primintina, kad pagal EB 305 straipsnio 1 dalį šios Sutarties nuostatos neturi įtakos EAPB sutarties, ypač valstybių narių teisėms ir pareigoms, šios Bendrijos institucijų galiojimams ir šios Sutarties nustatytoms bendrosios anglių ir plieno rinkos veikimo taisyklėms. Taigi EAPB sutarties nuostatos išlaiko savo taikymo sritį (1999 m. kovo 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Forges de Clabecq prieš Komisiją*, T-37/97, Rink. p. II-859, 132 punktas). Tai reiškia, kad EB sutartis ir ją gyvendinančios nuostatos gali būti taikomos produktams, patenkančioms į EAPB sutarties taikymo sritį, tik jei klausimai nepatenka į EAPB nuostatų ar jos pagrindu priimtą aktą taikymo sritį (1987 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deutsche Babcock*, 328/85, Rink. p. 5119, 10 punktas ir 2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 100 punktas).

63 Be to, kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, valstybės pagalbos teikimas patenka į AP 4 straipsnio c punkto taikymo sritį ir tai reiškia, kad šiuo klausimu valstybės narės neketino nustatyti tokių pačių taisyklių ar išlaikyti tų pačių Bendrijų veiklos sritį (žr. 62 punkte minėto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją* 101 ir 102 punktus).

64 Kadangi EAPB sutartyje nėra EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatoms identiškų ar lygiavertų nuostatų, pagalbos, teikiamos tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams, patyrusiems žalą dėl Vokietijos padalijimo, pripažinimas suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutartį neturi įtakos nei AP 4 straipsnio c punkto taikymo srities, nei šioje nuostatoje tvirtintai valstybės pagalbos sėvokai.

65 Taip pat atmestinas stojusios šalies argumentas, kad EAPB sutartyje nenumatytos EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatoms identiškos ar lygiavertės nuostatos dėl istorinių priežasčių.

66 Iš esmės iš AP 4 straipsnio c punkto formuluotės, taip pat iš šios nuostatos tikslų ir konteksto matyti, kad EAPB sutartimi buvo siekiama ypač griežtai reglamentuoti valstybės pagalbos draudimą. Nors, kaip teigia Vokietijos vyriausybė, 1951 m. buvo tikima, kad Vokietijos padalijimas bus laikinas, šioje situacijoje, kai 1948 m. buvo nustatyta siena tarp dviejų okupacinių zonų, galėjo būti atsižvelgta rengiant EAPB sutartį ir tai galėjo atsispindėti jos tekste.

67 Tai yra tiesa, kad prieš pirmąją pagalbos juodajai metalurgijai taisyklę (1980 m. vasario 1 d.

Komisijos sprendimas Nr. 257/80/EAPB, nustatantis specialios pagalbos juodajai metalurgijai Bendrijos taisyklės (OL L 29, p. 5)) galiojimo pabaigą, 1981 gruodžio 31 d., Komisija priėmė kitokį negu pateiktas šioje byloje išaiškinimą, kuriuo remiantis AP 4 straipsnio c punktas taikomas tik specialiai pagalbai anglies ir plieno sektoriaus įmonėms, t. y. pagalbai, kuri yra ar iš esmės naudinga tokioms įmonėms; o regioninės ir bendrosios pagalbos schemų taikymą juodosios metalurgijos pramonei Komisija kontroliavo AP 67 straipsnio ir EB 87 ir 88 straipsnių pagrindu.

68 Vis dėlto, nagrinėjant antrą ieškinio pagrindą, susijusį su AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio išaiškinimu, aplinkybė, kad tam tikrą laiką Komisija savo sprendimuose darė prielaidą, jog bendros ir regioninės pagalbos schemos nepatenka į AP 4 straipsnio c punkto taikymo sritį, net jeigu jos buvo taikomos juodosios metalurgijos sektoriui, neturi tokos EAPB sutarties taikymo srities.

69 Iš tikrųjų, iš EAPB sutarties neišplaukia, kad jos rengėjai aiškiai norėjo taip apriboti AP 4 straipsnio c punkto taikymo sritį, todėl nemanoma, kad dėl Vokietijos padalijimo buvo būtina tvirtinti šios nuostatos išimtį.

70 Be to, būtų klaidinga išplėsti EB sutartyje tvirtinto draudimo išimties galiojimą taip, kad ji automatiškai ir atgaline data galiojotų pirmiau sudarytoje EAPB sutartyje tvirtintam draudimui. Tai reikštų EAPB sutarties teksto pakeitimą, padarytą pažeidžiant numatytas procedūras.

71 Antra, netgi darant prielaidą, kad vien EB 87 straipsnio 2 dalies c punkto buvimas rodo, jog *Zonenrandgebiet* susiklostė „nenormalios“ sąlygos, kaip siūlo ieškovas, to nepakaktų, kad būtų galima netaikyti AP 4 straipsnio c punkto vien dėl to, jog ZRFG 3 straipsnyje numatytomis mokestinėmis priemonėmis tariamai siekiama kompensuoti šio regiono patirtą ekonominę žalą.

72 Kaip EAPB sutarties atžvilgiu yra nusprendęs Teisingumo Teismas, AP 4 straipsnio c punkte nustatytas panaikinimas ir draudimas yra bendro ir absoliutaus pobūdžio, todėl jie negali būti atšaukti dėl apytikslės ir neaiškos kompensacijos procedūros vykdymo (27 punkte cituoto sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukštąsiasis valdžios institucijas* 55 punktas). Tačiau ieškovas neįrodė aiškaus priežastinio ryšio tarp atsiradusios žalos ir kompensacinių priemonių.

73 Be to, pagal nusistovėjusį teismų praktiką sprendimo dėl valstybės pagalbos teisėtumas turi būti vertinamas remiantis informacija, kuria Komisija disponavo jo priėmimo momentu (1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, 234/84, Rink. p. 2263, 16 punktas ir 29 punkte cituoto sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-241/94, 33 punktas).

74 Šiuo atveju iš bylos medžiagos matyti, kad stojusi į bylą šalis per administracinę procedūrą Komisijoje siekdama rodyti, kad ZRFG 3 straipsnyje tvirtintos priemonės kompensavo dėl Vokietijos padalijimo patirtą žalą, rėmėsi EB 87 straipsnio 2 dalies c punkte numatyta bendrojo valstybės pagalbos draudimo išimtimi. Tokios pat nuomonės buvo laikomasi ir rašytiniame proceso Pirmosios instancijos teisme dalyje. Kaip buvo patikslinta šio sprendimo 64–66 punktuose, EB 87 2 dalies c punktas nėra taikomas ir neturi ekvivalento EAPB sutartyje. Be to, tokios priemonės kompensacinio pobūdžio vertinimas priklauso Komisijos diskrecijai, kurią įgyvendindama ji turi patikrinti, ar patenkintos prašomos išimties taikymo sąlygos (šiuo klausimu žr. 1999 m. gruodžio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Freistaat Sachsen ir kt. prieš Komisiją*, T-132/96 ir T-143/96, Rink. p. II-3663, 140 punktą).

75 Atsižvelgiant į tai, vien nuorodos į EB 87 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą išimtį nepakanka, kad EAPB sutarties tikslais būtų rodytas aiškus priežastinis ryšys tarp ieškovei suteiktos naudos ir tariamos ekonominės žalos, kurią patyrė *Zonenrandgebiet* esančios įmonės.

76 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad pirmo ieškinio pagrindo antroji dalis yra atmestina.

Dėl trečios dalies, susijusios su tariama bėtinybe išnagrinėti Bendrijos valstybių narių mokesčių teisės aktus, siekiant nustatyti, kas yra „prasta“ mokesčių našta

– Šalių argumentai

77 Ieškovų tvirtina, kad ginčijamame sprendime nenurodomas joks pagrįstas kriterijus, kurį galėtų patikrinti Bendrijos teismas tam, kad būtų nustatyta, kas yra „prasta“ žmonių mokesčių našta, pagal kurią būtų galima konstatuoti valstybės pagalbos buvimą AP 4 straipsnio c punkto prasme. Ieškovų manymu, atlikdama palyginimą siekiant nustatyti, kas yra „prasta“ mokesčių našta, Komisija neturėjo remtis vien Vokietijos Federacinės Respublikos mokesčių nuostatomis, kaip ji padarė ginčijamo sprendimo 60 konstatuojamojoje dalyje, kurioje sugretino ZRFG taisyklės dėl ypatingų atskaitymų ir bendrąsias taisykles, taikomas ypatingiesiems atskaitymams Vokietijoje. Komisija taip pat turėjo atsižvelgti į mokesčių dydį bei investicinio turto amortizacijos laikotarpius, taikomus juodosios metalurgijos sektoriuje visoje bendrojoje rinkoje ar bent valstybės narėse, kuriose veikia ieškovų konkurentai. Tik tokia skirtingose valstybės narėse taikomų mokesčių teisės normų lyginamoji analizė būtų leidusi išsiaiškinti, ar dėl ZRFG 3 straipsnio taikymo ieškovų gavo naudos, kuri dėl savo pobūdžio ir poveikio prilygo subsidijai tiesiogine šio žodžio prasme.

78 Atsakovų teigia, kad pagrindinis sąlygos, ypač infrastruktūros, kiekvienoje valstybėje narėje skiriasi, ir paprastai didesni mokesčiai susiję su geresnėmis pagrindinėmis sąlygomis. Būtent dėl šios priežasties nagrinėjant ginčijamos priemonės atrankinio pobūdžio klausimą, atitinkama valstybė narė yra tinkamas lyginimo matas. Taigi visiškai nebūtina lyginti skirtingose valstybės narėse galiojančių atitinkamų taisyklių.

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

79 Kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs EB sutarties atžvilgiu, EB 87 straipsnio 1 dalies taikymas tik reikalauja išsiaiškinti, ar atsižvelgiant į tam tikras teisės nuostatas, valstybės priemonę gali sudaryti palankesnes sąlygas „tam tikroms žmonių arba tam tikrų prekių gamybai“, palyginti su kitomis žmonių, kurios šio reglamentavimo siekiamo tikslo požiūriu yra faktiškai ir teisiškai panašioje situacijoje (2001 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Rink. p. I-8365, 41 punktą ir 42 punkte cituoto sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 47 punktą).

80 Toks vertinimas taikytinas ir EAPB sutarties atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* 41 punktą).

81 Todėl siekiant išsiaiškinti, kas yra nauda su valstybės pagalbos sąvoka susijusios teismų praktikos prasme, atsižvelgiant į tam tikras teisės nuostatas, būtina nustatyti atskaitos tašką, kurio atžvilgiu ši nauda gali būti lygintina. Šiuo atveju, apibrėžus „prastą“ mokesčių naštos teismų praktikos prasme, visose valstybės narėse ar tik kai kuriose jį, taikomų mokesčių taisyklių lyginamoji analizė neišvengiamai iškraipytų nuostatą dėl valstybės pagalbos kontrolės paskirtį bei veikimą. Iš tikrųjų, nesant Bendrijos lygiu suderintų valstybių narių mokesčių teisės aktų, ši analizė iš esmės reikštų, kad būtų lyginamos skirtingos faktinės ir teisinės situacijos, atsiradusios dėl valstybių narių įstatymų ar teisės aktų skirtumų. Be to, šioje byloje ieškovų pateikti duomenys parodo tarp valstybių narių egzistuojančius skirtumus, ypač investicinio turto apmokestinimo pagrindo ir mokesčių tarifų atžvilgiu.

82 Atsižvelgdama į tai, Komisija turėjo teisę tik patikrinti, kokia nauda atsiranda dėl ZRFG 3

straipsnyje numatyt? priemoni?, palyginti su bendraisiais Vokietijos mokes?i? teis?s aktais.

83 Be to, priešingai nei tvirtina ieškov?, Bendrijos teism? praktika ne?pareigoja Komisijos ?rodyti, kad mokes?i?, kuriuos paprastai turi sumok?ti ?mon?, sumažinimas b?t? tur?j?s tok? pat poveik? kaip ir subsidija siaur?j? žodžio prasme.

84 Nors valstyb?s pagalbos s?voka apima ne tik pozityvi?sias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir priemonės, ?vairiais b?dais sumažinan?ias paprastai ?monei tenkan?ias mokestines ir kitas finansines prievoles, kurios, nors ir n?ra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, turi panaš? pob?d? ir tok? pat poveik? (šiuo klausimu žr. 27 punkte cituot? sprendim? *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?* 39 punkt?, *Banco Exterior de España* 13 punkt? ir *Ecotrade* 34 punkt?), teism? praktika siekiama ne nustatyti hierarchij? tarp to, kas yra subsidija siaur?ja šio žodžio prasme ir kit? subsidijai prilyginam? priemoni?, o apibr?žti valstyb?s pagalbos s?vok? AP 4 straipsnio c punkto prasme. Iš šio apibr?žimo matyti, kad ?rodžius, jog valstyb?s priemon? sumažina ?mon?s mokestines ir kitas finansines prievoles, ši priemon? tur?t? b?ti laikoma valstyb?s pagalba ir b?tent d?l tokio vertinimo ji prilyginama subsidijai siaur?ja šio žodžio prasme. Priešingai nei tvirtina ieškov?, šiuo atveju nereikia pateikti joki? papildom? ?rodym?.

85 Atsižvelgiant ? tai, tre?ioji pirmo ieškinio pagrindo dalis yra atmestina.

D?l ketvirtosios dalies, susijusios su tariama Komisijos pareiga ?rodyti, kad ZRFG 3 straipsnyje numatyt? mokestini? priemoni? poveikis konkurencijai yra toks pat kaip ir klasikin?s subsidijos poveikis

– Šali? argumentai

86 Ieškov? tvirtina, kad gin?ijamame sprendime n?ra jokio Komisijos kritikuojam? mokestini? priemoni? poveikio konkurencijai vertinimo, nors iš 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* 34 punkto matyti, kad Komisija gali valstyb?s pagalba AP 4 straipsnio c punkto prasme pripažinti valstyb?s priemonės, mažinan?ias ?moni? mokes?i? našt?, jei ji prieš tai ?rodo, kad šios priemon?s daro tok? pat? poveik? konkurencijai kaip ir klasikin? subsidija.

87 Atsakov? vis? pirma tvirtina, kad valstyb?s pagalbos kontrol? yra ribota funkcija, nes ja nesiekama panaikinti vis? konkurencijos iškreipym? bendrojoje rinkoje, o tik uždrausti atitinkamus valstyb?s ?sikišimo aspektus, kaip antai pagalbos suteikimas. Atsakov? taip pat tvirtina, kad pagalbos s?voka yra platesn? nei subsidijos, nes ji taip pat apima priemonės, kurios savo prigimtimi bei poveikiu yra tolygios tiesiogin?ms subsidijoms. Jos manymu, tam, kad priemon?s b?t? laikomos pagalba AP 4 straipsnio c punkto prasme, neb?tina iš anksto ?rodyti, kad jos turi tok? pat? poveik? konkurencijai kaip ir klasikin?s subsidijos. Be to, su valstyb?s pagalba susijusios nuostatos, t. y. EB 87 1 dalis ir AP 4 straipsnio c punktas, neskiria pagalbos klasikin?s subsidijos forma ar kit? r?ši? pagalbos. D?l 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade*, kuriame buvo aptartas skirtumas tarp subsidijos siaur?ja žodžio prasme, t. y. tiesioginio pinigini? l?š? suteikimo, ir kit? pagalbos form?, pavyzdžiui, mokestini? pajam?, kurios normaliomis aplinkyb?mis b?t? surinktos, atsisakymas, atsakov? pastebi, kad šis skirtumas yra visiškai nesusij?s su gin?ijam? priemoni? vertinimu ir neturi jokios ?takos j? atrankiniam pob?džiui nustatyti.

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

88 Nurodydama ketvirt?j? dal? ieškov? tvirtina, kad, pirma, Komisija neišnagrin?jo, ar paprastai ?monei tenkan?i? mokestini? ir kit? finansini? prievoli? sumažinimas turi tok? pat? poveik? kaip ir klasikin? subsidija. Antra, ieškov? mano, kad iš 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* matyti, jog Komisija tur?jo pateikti ?rodym? d?l ZRFG 3 straipsnyje numatyt? priemoni? poveikio

konkurencijai.

89 Pirmo teiginio atžvilgiu, remdamasis 84 punkte nurodytais motyvais, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Komisija neturi pareigos nagrinėti, ar įmonės mokestiniai ir kiti finansiniai prievolių sumažinimas daro tokį patį poveikį kaip ir subsidija siaurąja šio žodžio prasme. Taigi šis teiginys atmestinas.

90 Dėl antro teiginio, susijusio su būtinybe parodyti ZRFG 3 straipsnyje tvirtintą priemonių poveikį konkurencijai, konstatuotina, kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika matyti, jog pagal AP 4 straipsnio c punktą valstybės pagalba laikytina nesuderinama su bendrąja rinka ir nebūtina parodyti arba bent patikrinti, ar iš tikrųjų egzistuoja arba gali kilti grėsmė konkurencijos sąlygoms (1999 m. gegužės 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Moccia Irme ir kt. prieš Komisiją*, T-164/96 iki T-167/96, T-122/97 ir T-130/97, Rink. p. II-1477, 82 punktas ir 1999 m. gruodžio 16 d. sprendimo *Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, T-158/96, Rink. p. II-3927, 113 punktas).

91 Todėl tam, kad būtų taikomos AP 4 straipsnio c punkto nuostatos, pagalbos priemonė nebūtinai turi daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ar konkurencijai (2001 m. birželio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Moccia Irme ir kt. prieš Komisiją*, C-280/99 P iki C-282/99 P, Rink. p. I-4717 32 ir 33 punktai bei 62 punkte cituoto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją* 102 punktas).

92 Be to, priešingai nei teigia ieškovas, 27 punkte cituoto sprendimo *Ecotrade* 34 punktas nėra susijęs su priemonėmis, kuri galėtų būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, poveikiu konkurencijai, o tik nurodo 84 punkte cituotą nusistovėjusią teismų praktiką, susijusią su valstybės pagalbos sąvokos apibrėžimu.

93 Tokiomis aplinkybėmis, priešingai nei tvirtina ieškovas, Komisija neturėjo tikrinti, ar ZRFG 3 straipsnyje numatytos priemonės daro poveikį konkurencijai, kad galėtų jas kvalifikuoti kaip valstybės pagalbą AP 4 straipsnio c punkto prasme.

94 Taigi pirmo ieškinio pagrindo ketvirtoji dalis, kartu ir visas pirmas ieškinio pagrindas yra atmestini.

Dėl antrojo teisinio pagrindo, susijusio su klaidingu AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio išaiškinimu

Šalių argumentai

95 Ieškovas teigia, kad dėl EAPB sutartimi tvirtintos „dalinės integracijos“, AP 4 straipsnio c punktas susijęs tik su specialiąja pagalba anglies ir plieno sektoriaus įmonėms. Todėl vadinamoji „nespecialioji“ pagalba, t. y. šiuo atveju pagalbos schema, kuriomis naudojasi ne tik anglies ir plieno sektoriaus, bet ir kiti ekonominiai sektoriai, įmonės, nepatenka į AP 4 straipsnio c punkte numatyto draudimo taikymo sritį. Ieškovas manymu, remiantis Teisingumo Teismo ir Komisijos administracine praktika, valstybių narių teisės normos dėl nespecialiosios pagalbos yra tik koordinuotai kontroliuojamos pagal su valstybės pagalba susijusias EB sutarties nuostatas ir AP 67 straipsnį.

96 Todėl ieškovas tvirtina, kad ginijamas sprendimas pagrįstas AP 4 straipsnio c punkto taikymo srities išplėtimu, kuris prieštarauja Sutarčiai. Tačiau toks išplėtimas negali pakeisti AP sutarties 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio taikymo sritį; taip, kad tai turėtų teisinį pasekmį. Ieškovas manymu, ši normos taikymo sritis buvo išplėsta priėmus pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės, kuriose Komisija pradedant 1986 m. nustojo skirstyti valstybės pagalbą ?

speciali?j? ir nespeciali?j?.

97 Ieškov? teigia, kad AP 67 straipsnis taikomas ne tik valstybi? nari? priemon?ms, neturin?ioms valstyb?s pagalbos požymi?. Ši nuostata taip pat taikoma visoms nespecialiosioms paramos priemon?ms, kuri? valstyb?s nar?s ?m?si pasinaudodamos bendra kompetencija ekonomin?s ir mokes?i? politikos srityje. Be to, atsižvelgdama ? EB 305 straipsn?, Komisija, priimdama ?vairias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles, negal?jo pakeisti EAPB sutartimi ?tvirtintos dalin?s integracijos pob?džio.

98 Ieškov?s manymu, kadangi ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestin?s taisykl?s n?ra valstyb?s pagalba AP 4 straipsnio c punkto prasme, neegzistuoja ir gin?ijamo sprendimo 67–76 konstatuojamose dalyse Komisijos nurodyta pranešimo pareiga. Priešingai, ieškov?s nuomone, ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestin?s priemon?s yra „valstyb?s nar?s veiksmas“ AP 67 straipsnio 1 dalies prasme, apie kur? Vokietijos Federacin? Respublika b?t? tur?jusi pranešti Komisijai, jeigu j? taikymas b?t? padar?s „didel? ?tak? konkurencijos s?lygoms angli? ir plieno pramon?je“. Ieškov?s manymu, klausimas siekiant sužinoti, ar nagrin?jamu atveju šios s?lygos buvo ?vykdytos, yra nesvarbus, nes Vokietijos vyriausyb?, laikydamasi EB 88 straipsnio 2 dalyje ?tvirtintos proced?ros, kelet? kart? informavo Komisij? apie ZRFG. Be to, neturi reikšm?s, kad per administracin? proced?r? Vokietijos Federacin? Respublika, kaip teigia Komisija gin?ijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje, nesir?m? AP 67 straipsniu, nes, ieškov?s manymu, min?tas straipsnis yra imperatyvi nuostata, pagr?sta su daline integracija susijusiu kompetencijos tarp Bendrijos ir valstybi? nari? padalijimu.

99 ?stojusi ? byl? šalis pritaria ieškov?s argumentams.

100 Atsakov? atsikerta, kad skirstymas ? bendr?j? ir speciali?j? pagalb? n?ra aktualus, nes EAPB sutartis tokio skirstymo nenumato. Ji tvirtina, kad net jeigu AP sutarties 67 straipsnis gali b?ti taikomas daugeliui valstybi? nari? mokes?i? politikos sri?i?, jis n?ra taikomas mokestin?ms priemon?ms, patenkan?ioms ? AP 4 straipsnio c punkto taikymo srit?. Šis apribojimas aiškiai parodo, kad EAPB sutarties taikytin? nuostat? lemia tik pagalbos pob?dis.

101 Savo pastabose d?l ?stojimo ? byl? paaiškinimo atsakov? taip pat teigia, kad AP 4 straipsnio c punkte nustatyto draudimo griežtumas b?t? nesuvokiamas, jei ši nuostata neb?t? taikoma valstyb?s pagalbos priemon?ms, neapsiribojan?ioms tik anglies ir plieno sektoriumi. Atsakov?s manymu, valstyb?s nar?s b?t? gal?jusios nesunkiai pažeisti ši? nuostat?, patvirtinus nespecialiosios pagalbos schem?, kuri d?l savo turinio iš esm?s, nors ir neišskirtinai, b?t? taikoma anglies ir plieno pramonei.

102 Galiausiai atsakov? tvirtina, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika, AP 67 straipsnyje nurodytais veiksmais negali b?ti laikomi tokie veiksmai, kurie pagal AP 4 straipsnio c punkt?, nesvarbu j? forma, laikomi nesuderinamais su bendr?ja anglies ir plieno rinka ir turi b?ti panaikinami arba draudžiami. Atsakov?s manymu, AP 67 straipsnio 2 dalis yra speciali norma, kuri turi b?ti taikoma laikantis vis? joje numatyt? s?lyg?. Tik Komisija išimtiniais atvejais gali nustatyti tam tikras finansin?s pagalbos formas AP 67 straipsnio 2 dalies pirmoje ?traukoje numatytu atveju arba pritarti joms pagal griežtesnes AP 54–56 straipsni? normas. Atsakov?s nuomone, AP 4 straipsnio c punktas, draudžiantis valstyb?s pagalb?, bet kuriuo atveju yra bendra taisykl?, o AP 67 straipsnio 2 dalies pirma ?trauka, leidžianti tam tikrais atvejais pripažinti pagalb? leistina, yra išimtis.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

103 Vis? pirma primintina, kad pagal AP 80 straipsn? EAPB sutartis taikoma tik ?mon?ms, vykdan?ioms gamybin? veiki? anglies ir plieno sektoriuje.

104 Iš to matyti, kad ?monei taikomas AP 4 straipsnio c punkte nustatytas draudimas tik tuomet, jeigu ji vykdo toki? gamybin? veiki? (šiuo klausimu žr. 1959 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?*, 14/59, Rink. p. 445, 467 bei 468 ir 2003 m. sausio 28 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisij?*, C?334/99, Rink. p. I?1139, 78 punkt?).

105 Šiuo atveju akivaizdu, kaip gin?ijamo sprendimo 13 konstatuojamojoje dalyje pasteb?jo ir Komisija, kad ieškov? yra ?mon? AP 80 straipsnio prasme.

106 Atsižvelgdamas ? atsakym? d?l pirmojo ieškinio pagrindo, Pirmosios instancijos teismas teigia, kad antrojo ieškinio pagrindo nagrin?jimas turi apsiriboti patikrinimu, ar Komisija gin?ijamame sprendime teisingai r?m?si tuo, kad AP 4 straipsnio c punktas taikomas valstyb?s pagalbos schemai, kuri n?ra specialiai skirta anglies ir plieno sektoriui.

107 Pagal AP 4 straipsnio c punkt? valstybi? teikiamos subsidijos ar parama, neatsižvelgiant ? j? form?, yra draudžiamos, remiantis EAPB sutarties nuostatomis.

108 Šia nuostata siekiama panaikinti bei uždrausti tam tikras valstybi? nari? priemones srityje, kuri pagal EAPB sutart? priklauso Bendrijos kompetencijai (šiuo klausimu žr. 27 punkte cituoto sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?* 47 punkt?).

109 Pasteb?tina, kad AP 4 straipsnio c punktas neskiria nei individualios pagalbos nuo pagalbos schem?, nei specialiosios pagalbos schem? anglies ir plieno sektoriui nuo nespecialiosios pagalbos. Be to, šioje nuostatoje numatytas valstyb?s pagalbos draudimas yra suformuluotas griežtai (šiuo klausimu žr. 1999 m. rugs?jo 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *RJB Mining prieš Komisij?*, T?110/98, Rink. p. II?2585, 76 punkt?).

110 Tuo tarpu AP 67 straipsniu siekiama apsaugoti nuo konkurencijos iškraipym?, kurie neišvengiamai atsiranda valstyb?ms nar?ms pasinaudojus savo kompetencija (27 punkte cituoto sprendimo *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?* 47 punktas ir 2001 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi prieš Komisij?*, T?6/99, Rink. p. II?1523, 83 punktas). Be to, AP 67 straipsnis papras?iausiai ?tvirtina apsaugos priemones, kuri? gali imtis Bendrija d?l valstybi? nari? veiksm?, kurie, nors ir darydami didel? ?tak? konkurencijos s?lygoms anglies ir plieno pramon?je, neturi jai staigaus bei tiesioginio poveikio (1960 m. geguž?s 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hauts fourneaux et fonderies de Givors ir kt. prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?*, 27/58 iki 29/58, Rink. p. 503, 526 punktas).

111 Taigi Bendrijos teismas jau yra nusprend?s, kad AP 4 straipsnio c punktas ir AP 67 straipsnis apima dvi skirtingas sritis (27 punkte cituoto sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukš?iausi?j? valdžios institucij?* 47 punktas ir 2001 m. rugs?jo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Banks*, C?390/98, Rink. p. I?6117, 88 punktas) ir kad AP 67 straipsnis netaikomas valstyb?s pagalbai (62 punkte cituoto sprendimo *Forges de Clabecq prieš Komisij?* 141 punktas). Tod?l AP 67 straipsnis n?ra ypatingas 4 straipsnio c punkto taikymo atvejis.

112 Tiesa, nuo aštuntojo dešimtme?io pradžios iki 1981 m. rugpj??io 7 d. Komisijos sprendimo Nr. 2320/81/EAPB d?l pagalbos juodajai metalurgijai Bendrijos taisykli? (OL L 228, p.14),

sudariusio antrąsias pagalbos juodajai metalurgijai taisykles, priėmimo, Komisija manė, kad AP 4 straipsnio c punktas taikomas tik specialiajai pagalbai juodosios metalurgijos ūmonėms, t. y. pagalbai, kuri (ar daugiausiai) buvo skirta šioms ūmonėms; o bendros ir regioninės pagalbos juodajai metalurgijai schemų kontrolę Komisija vykdė pagal AP 67 straipsnį ir EB 87 bei 88 straipsnius.

113 Ši pozicija buvo grindžiama tuo, kad dėl griežto AP 4 straipsnio c punkto draudimo buvo būtina panaikinti konkurencijos iškreipimus, kenkiančius anglies ir plieno sektoriuje veikiančioms ūmonėms, net jeigu atitinkamoje šalyje pagalba buvo teikiama kitoms pramonės šakoms, bei rasti išeitį iš ekonominių ir finansinių sunkumų, kurie stipriai paveikė juodosios metalurgijos sektorių. Atsižvelgdama į būtiną sektoriaus restruktūrizaciją, kuri reikalavo „iš beveik visų juodosios metalurgijos ūmonių daugiau lėšų“, negu jos turėjo, ir kurios taip pat viršijo Bendrijos turėtas lėšas, Komisija vieningu Tarybos pritarimu sukurė valstybių narių pagalbos schemą juodajai metalurgijai kontrolės ir Bendrijos reglamentavimo sistemą, „kurią Bendrijos reglamentavimą atitinkantis pobūdis (buvo) užtikrinamas tuo, kad jos atitiko Bendrijos tikslus“ (pirmąją pagalbos juodajai metalurgijai taisyklę pirma konstatuojamoji dalis). Vis dėlto pirmosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės buvo taikomos tik specialiajai pagalbai, nes bendros ir regioninės pagalbos schemų taikymo kontrolę Komisija vykdė pagal AP 67 straipsnį ir EB 87 bei 88 straipsnius.

114 Tačiau tokio juodosios metalurgijos ūmonėms palankaus sprendimo pasirinkimas vis dėlto nereiškia, kad valstybės pagalbos priežiūros srityje Komisija atsisakė bet kokios galimybės nustatyti, jog dėl būtinybės restruktūrizuoti juodosios metalurgijos ūmones ir laipsniškai panaikinti valstybės pagalbą AP 4 straipsnio c punkto draudimas turėtų būti taikomas visas, išskyrus tuos atvejus, kai ji tokia pagalba, neatsižvelgiant į tai, ar ji buvo skirta specialiai juodosios metalurgijos sektoriui, galėjo pripažinti vadinamąja „Bendrijos“ pagalba, todėl – suderinama su tinkamu bendrosios rinkos funkcionavimu. Būtent taip reiktų aiškinti antrąsias pagalbos juodajai metalurgijai bei vėlesnes taisykles, įskaitant šeštąsias taisykles, kuriomis pagrįstas ginčijamas sprendimas.

115 Taigi tai, kad pradedant antrosiomis pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėmis, visos taisyklės numato, jog jos taikomos „bet kokiai juodajai metalurgijai suteiktai pagalbai (...) neatsižvelgiant į tai, ar ji yra specialioji“, skirta tik tam, kad būtų atkurta pirminė AP 4 straipsnio c punkto taikymo sritis, nes ši norma neskiria uždraustos valstybės pagalbos rūšių.

116 Šiuo atveju, kadangi ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestinės priemonės ieškovs naudai yra valstybės pagalba, kaip nagrinėdamos pirmą ieškinio pagrindą konstatavo Pirmosios instancijos teismas, joms taikomas AP 4 straipsnio c punktas.

117 Atsižvelgiant į tai ir nepaisant netikrumo, kurį šiuo atveju galėjo sukelti pasikeitus Komisijos aiškinimas, ir kuris bus nagrinėjamas vertinant septintą ieškinio pagrindą, Komisija ginčijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje teisingai konstatavo, kad šioje byloje taikomas AP 4 straipsnio c punktas, o ne AP 67 straipsnis.

118 Todėl antras ieškinio pagrindas, susijęs su tariama klaida dėl AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio išaiškinimo, yra atmestinas.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su AP 95 straipsnio netaikymu

Šalių argumentai

119 Ieškovų tvirtina, kad jei Pirmosios instancijos teismas atmestų ieškinio pagrindą, susijusį su klaidingu AP 67 straipsnio aiškinimu, turėtų būti pripažinta, kad Komisija padarė klaidą nepatikrinusi *ex officio*, ar ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestinės priemonės gali būti laikomos

suderinamomis su bendrąja rinka atsižvelgiant į visus EAPB sutarties tikslus (AP 2–4 straipsniai). Savo dublike ieškovas patikslina, kad Komisija neturi diskrecijos spręsti, ar ji privalo atlikti patikrinimą pagal AP 95 straipsnį. Jos diskrecija apsiriboja vien AP 95 straipsnyje paminėtu AP 2, 3 ir 4 straipsnių aiškinimu bei taikymu.

120 Ieškovas prieštarauja ginčijamo sprendimo 123 konstatuojamoje dalyje pateiktam Komisijos teiginiui, kad remiantis Pirmosios instancijos teismo sprendimu byloje *Irish Steel* (1999 m. liepos 7 d. Sprendimas *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisiją*, T-106/96, Rink. p. II-2155) ji neturi teisės leisti teikti valstybės pagalbos AP 95 straipsnio pagrindu, jeigu ji neatitinka leidimo suteikimo kriterijų, tvirtintų pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėse. Ieškovas nuomone, minėtame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad atitinkamose taisyklėse nustatytas draudimas taikomas tik jose numatytai valstybės pagalbai, kuri buvo laikoma suderinama su EAPB sutartimi, todėl Komisijai šios taisyklės buvo privalomos tik tuomet, kai ji vertino, ar pagalba, kuriai taikomos taisyklės, neprieštarauja Sutarčiai. Ieškovas manymu, kitais atvejais pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės yra netaikytinos, todėl negali turėti tokios Komisijos sprendimui, priimtam pagal AP 95 straipsnį. Ieškovas tvirtinimu, kadangi ZRFG 3 straipsnyje numatytos ypatingos atskaitymų taisyklės neatitinka pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėse tvirtintos valstybės pagalbos sąvokos, sprendimas pagal AP 95 straipsnį galėtų būti priimamas.

121 Ieškovas priduria, kad atsižvelgiant į EAPB sutarties tikslus, numatytus AP 2, 3 ir 4 straipsniuose, iš tikrųjų buvo būtina suteikti leidimą taikyti ZRFG 3 straipsnį, kad žmonės turėtų pakankamai paskatų plėsti bei gerinti savo padalinių gamybos potencialą pasienio regionuose (AP 3 straipsnio d punktas), ir būtų užtikrinta, jog bus išsaugotos darbo vietos bei nebus sukelta ilgalaikė tikro sutrikimo (AP 2 straipsnio 2 dalis). Ieškovas manymu, tai yra tie patys politiniai samprotavimai, paskatinę Romos sutarties rengėjus dėl dirbtinio Europos padalijimo EB 87 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad pasienio regionų skatinimas neprieštarauja bendrajai rinkai. Be to, EAPB sutartimi siekiamas tikslas atveju šie samprotavimai taip pat yra svarbūs. Šiuo atveju Komisija neatliko tokio tyrimo pagal AP 95 straipsnį.

122 Stojusi šalis teigia, kad to, jog nebuvo valstybės narės pranešimo pagal AP 95 straipsnį, nepakanka, kad Komisija būtų atleista nuo pareigos imtis veiksmų pagal šiuos nuostatus ir prireikus pripažinti valstybės pagalbą suderinama su bendrąja rinka, arba kad Komisijai būtų trukdoma tai padaryti.

123 Be to, stojusi šalis nurodo, kad pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės nemini ypatingo žalos, patirtos dėl Vokietijos padalijimo, kompensacijos atvejo. Kad pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės netaikomos, matyti ir iš 120 punkte cituoto sprendimo byloje *Irish Steel*, pagal kurį dėl pagalbos, nepatenkančios šiose taisyklėse nurodytas kategorijas, gali būti taikoma atskira išimtis pagal AP 95 straipsnį. Ieškovas manymu, atsižvelgiant į tai, kad šios žalų kompensuojančios priemonės jokiu būdu negali būti prilyginamos regioninei pagalbai pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių prasme, minėtos taisyklės šioje byloje netaikomos, todėl nebūtų prieštaravusios tam, kad Komisija būtų priėmusi sprendimą pagal AP 95 straipsnį.

124 Galiausiai stojusi šalis nurodo, kad Komisija, pasinaudodama savo diskrecijos teise pagal AP 95 straipsnį, padarė aiškų vertinimo klaidą. Ši klaida atsirado dėl to, kad Komisija kompensacinę pagalbą pasienio regionuose vertino ne atsižvelgdama į specifinį politinio *force majeure* Vokietijos padalijimo atsiradusią žalą, o tik remdamasi pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėmis, kurios šiuo atveju netaikomos. Bet kuriuo atveju stojusi šalis mano: kadangi dėl Vokietijos padalijimo patirta žala nenumatyta EAPB sutartyje, Komisija šio atvejo turėtų vertinti remdamasi EB 87 straipsnio 2 dalies c punkte tvirtintais kriterijais.

125 Atsikirdama atsakovas tvirtina, kad visų pirma, nepaisant to, jog šalia pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių Bendrijos teismų praktika pripažįsta galimybę priimti individualų sprendimą

pagal AP 95 straipsnį dėl pagalbos kategorijų, nenumatytose taisyklėse, tokio sprendimo priėmimas priklauso nuo Komisijos vertinimo. Šiuo atveju negali būti keliamas kokios nors Komisijos pareigos klausimas, juo labiau pareigos, atlikti vertinimą *ex officio*. Todėl Komisija turėjo kompetenciją vertinti, ar kurios nors aplinkybės pateisina dalinį AP 95 straipsnio taikymą. Šiuo klausimu atsakovų nurodo ginčijamo sprendimo 124 konstatuojamąjį dalį, kurioje ji konstatavo, kad atliko vertinimą pagal AP 95 straipsnį ir nusprendė pagal jį nepriimti sprendimo.

126 Antra, atsakovų manymu, ginčijamas sprendimas nesusijęs su ZRFG *per se*, o veikiau su tuo, kad ieškovų pasinaudojo ypatingaisiais atskaitymais ir neapmokestinamą atidėjimą galimybę, t. y. su individualia pagalba. Todėl sprendžiant būtų turėtumėta priimti sprendimą pagal AP 95 straipsnį klausimą, yra nesvarbu, ar ZRFG buvo būtinas, kad užtikrintų žmonėms pakankamai paskatų plėsti bei gerinti savo padalinių gamybos potencialą pasienio regionuose ir būtų užtikrinta, jog bus išsaugotos darbo vietos, taip pat nebus sukelta ilgalaikė darbo sutrikimų. Atsakovų manymu, turėjo būti rodyta, kad ypatingieji atskaitymai ir neapmokestinami atidėjimai buvo būtini tam tikroms pagal EAPB sutartį skatintinioms investicijoms, o ieškovų to nepadarė.

127 Atsakovų paaiškinime dėl stojimo būtų pastebi, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika, AP 95 straipsnio pirmąją pastraipą siekiama tik tvirtinti galimybes ypatingais atvejais nukrypti nuo EAPB sutarties, kad Komisija galėtų išspręsti nenumatytas problemas. Komisija negali leisti teikti valstybės pagalbos, kuri nėra būtina EAPB sutarties tikslams pasiekti ir galėtų prisidėti prie konkurencijos iškreipymo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

– Pirminės pastabos

128 Primintina, kad AP 95 straipsnio nuostatos leidžia Komisijai vieningu Tarybos pritarimu ir pasitarus su Konsultaciniu komitetu priimti sprendimą ar rekomendaciją visais šioje Sutartyje nenumatytais atvejais, paaiškėjus, kad norint anglių ir plieno bendrojoje rinkoje pagal AP 5 straipsnį pasiekti AP 2, 3 ir 4 straipsniuose nustatytus Bendrijos tikslus, tokie sprendimas ar rekomendacija yra būtini.

129 Atsižvelgiant į Sutarties struktūrą, AP 4 straipsnio c punktas nebūtų pažeistas, jei Komisija, tam, kad būtų išspręstos nenumatytos problemos, remdamasi AP 95 straipsnio 1 ir 2 dalimis, išimtinio atveju leistų valstybei narei suteikti jos numatytą bei Sutarties tikslus atitinkančią valstybės pagalbą (1977 m. spalio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *EISA prieš Komisiją*, T-239/94, Rink. p. II-1839, 63 punktas).

130 Valstybės pagalbos srityje Komisija rėmėsi AP 95 straipsnio 1 ir 2 dalimis dviem atvejais. Pirma, ji priimdavo bendrai taikomus sprendimus, t. y. pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės, kurios tam tikroms pagalbos kategorijoms numato bendrą valstybės pagalbos draudimo išimtį. Antra, ji priimdavo individualius sprendimus, kuriais išimtiniais atvejais buvo leidžiama tam tikra tiksliai apibrėžta valstybės pagalba.

131 Taigi AP 4 straipsnio c punktas nedraudžia Komisijai suteikti leidimų valstybės pagalbai numatyti specialias jos kategorijas pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėse arba tiesiogiai remiantis AP 95 straipsnio 1 ir 2 dalimis šias kategorijas nepatenkančios valstybės pagalbos atvejais (šiuo klausimu žr. 129 punkte cituoto sprendimo *EISA prieš Komisiją* 70–72 punktus; 62 punkte cituoto sprendimo *Clabecq prieš Komisiją* 79 punktą ir 28 punkte cituoto sprendimo *DSG prieš Komisiją* 204 punktą).

132 Ginčijamame sprendime Komisija netaikė AP 95 straipsnio, motyvuodama tuo, kad:

„121) Komisija vis? pirma pažymi, kad Vokietija per ši? proced?r? nepateik? jai formalaus prašymo prad?ti (AP) 95 straipsnyje numatyt? proced?r?.

122) EAPB sutartimi sukurta valstyb?s pagalbos sistema leidžia Komisijai tam tikromis s?lygomis ir laikantis AP 95 straipsnyje numatytos proced?ros pritarti valstyb?s pagalbos suteikimui visais šioje sutartyje nenumatytas atvejais, kai toks sprendimas yra b?tinas anglies ir plieno bendrojoje rinkoje pagal 5 straipsn? pasiekti vien? iš 2, 3 ir 4 straipsniuose nustatyt? Bendrijos tiksl?.

123) Remiantis 1999 m. liepos 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu (*Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisij?*, T?106/96, Rink. p. II?2155), nepranešimo nepakanka, kad Komisija b?t? atleista nuo pareigos ar kad tai sutrukdyt? jai imtis iniciatyvos pagal (AP) 95 straipsn? bei prireikus pripažinti pagalb? suderinam? su bendr?ja rinka. Ta?iau to paties sprendimo 42 punkte patikslinta, kad Komisijai, kuomet ji vertina taisykl?se numatytos valstyb?s pagalbos suderinamum? su Sutartimi, privaloma (pagalbos juodajai metalurgijai) taisykl?mis ?tvirtinta bendra tvarka. Taigi ji neturi teis?s pritarti tokiai pagalbai individualiu sprendimu, pažeisdama šiomis taisykl?mis nustatytas bendr?sias taisykles. Regionin? investicin? pagalba pagal nuo 1986 m. galiojan?ias (pagalbos juodajai metalurgijai taisykles) leidžiama tik griežtai apibr?žtose teritorijose, kurioms nepriskiriamos vietos, kuriose buvo atliktos ypatingaisiais atskaitymais bei neapmokestinamais atid?jimais subsidijuojamos investicijos. Atsižvelgdama ? tai, Komisija daro išvad?, kad (AP) 95 straipsnis šiuo atveju netaikomas.

124) Vis d?lto, ?gyvendindama savo diskrecijos teis? tuo klausimu, Komisija mano, kad šiuo atveju ji nenagrin?ja Sutartyje nenumatyto atvejo, kai b?t? reikalingas specialus sprendimas vienam iš Bendrijos tiksl?, ?tvirtint? (AP) 2, 3 ir 4 straipsniuose, pasiekti. Pavyzdžiui, suteikta pagalba n?ra skirta Vokietijos juodosios metalurgijos pramonei sanuoti bei suteikti jai ekonomiškai gyvybing? strukt?r?. Be to, Vokietija niekada nenurod?, kad ketinama mažinti atitinkamos grup?s gali?, kuri b?t? tiesiogiai susijusi su leidimu daryti ypatinguosius atskaitymus bei kaupti neapmokestinamus atid?jimus. Tod?l šiuo atveju pagalbos teikimas negal?ti b?ti pateisinamas pagal (AP) 95 straipsn?.

125) Be to, d?l ekonomin?s ir finansin?s pažangos juodosios metalurgijos sektoriuje dešimtojo dešimtme?io pradžioje ir d?l (AP) 95 straipsnio pagrindu priimt? individuali? sprendim?, leidusi? suteikti restrukt?rizavimo pagalb? daugeliui ?moni?, 1993 m. gruodžio 17 d. Tarybos protokole pateiktame bendrame Tarybos ir Komisijos pareiškime nustatyta, kad „nepažeidžiant kiekvienos valstyb?s nar?s teis?s prašyti priimti sprendim? pagal (AP) 95 straipsn? ir atsižvelgiant ? 1993 m. vasario 25 d. Tarybos išvadas, Taryba skelbia savo tvirt? apsisprendim? vengti suteikti bet kokias naujas konkre?ioms ?mon?ms teikiamos pagalbos išimtis pagal 95 straipsn?“.

133 Iš ši? argument? matyti, kad Komisija atsisak? taikyti AP 95 straipsn?, vis? pirma remdamasi 120 punkte cituoto sprendimo *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisij?* 42 punktu, pagal kur? ji gal?jo pritarti valstyb?s pagalbai, kuriai taikomos pagalbos juodajai metalurgijai taisykl?s, pagal AP 95 straipsn? tik tuomet, kai toks atskiras leidimas neprieštaravo šiose taisykl?se ?tvirtintoms bendrosioms taisykl?ms (gin?ijamo sprendimo 123 konstatuojamoji dalis). Be to, iš gin?ijamo sprendimo 124 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija taip pat nusprend?, jog nagrin?jamu atveju nebuvo patenkintos AP 95 straipsnio taikymo s?lygos.

134 Tod?l, priešingai nei tvirtina ieškov?, Komisija neatsisak? išnagrin?ti, ar šiuo atveju buvo galima taikyti AP 95 straipsn?. Gin?ijamo sprendimo 124 konstatuojamojoje dalyje ši institucija patikrino, ar ši? nuostat? buvo galima taikyti, nepaisant to, kad Vokietijos Federacin? Respublika nepraš? taikyti AP 95 straipsnio. Ta?iau ji konstatavo, kad šiuo atveju nebuvo patenkintos jo taikymo s?lygos. Tokiomis aplinkyb?mis neb?tina nagrin?ti ieškov?s argumento, kad Komisija

klaidingai aiškino 120 punkte cituotą sprendimą *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisiją*, nes, nepaisant išaiškinimo, Komisija nusprendė ginąjamą sprendimo 124 konstatuojamoje dalyje patikrinti, ar yra išpildomos AP 95 straipsnio taikymo sąlygos.

135 Atsižvelgiant į tai, reikia patikrinti, ar Komisija, atsisakydama taikyti AP 4 straipsnio c punkte numatyto pagalbos draudimo išimtį pagal AP 95 straipsnį, padarė vertinimo klaidą, kaip teigia ieškovas.

– Dėl tariamos vertinimo klaidos atsisakius taikyti AP 95 straipsnį

136 Visų pirma primintina, kad Komisija turi diskrecijos teisę pagal AP 95 straipsnį nustatant, ar valstybės pagalba yra reikalinga Sutarties tikslams pasiekti (šiuo klausimu žr. 129 punkte cituoto sprendimo *EISA prieš Komisiją* 72 punktą; 1999 m. liepos 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *British Steel prieš Komisiją*, T-89/96, Rink. p. II-2089, 47 punktą ir 120 punkte cituoto sprendimo *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisiją* 43 punktą).

137 Todėl šioje srityje teisėtumo kontrolę turėtų apsiriboti patikrinimu, ar Komisija, iškraipydama arba aiškiai klaidingai vertindama aplinkybes ar piktnaudžiaudama sągaliojimais ar procedūra, neviršijo savo sągaliojimo (šiuo klausimu taip pat žr. 120 punkte cituoto sprendimo *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisiją* 63 punktą).

138 Sprendimo panaikinimą pateisinanti akivaizdi Komisijos klaida, vertinant faktines aplinkybes, galėtų būti konstatuojama tik tuomet, jei ieškovo pateiktą įrodymą pakaktų tam, kad sprendime esantis faktinių aplinkybių vertinimas būtų netikintis (1996 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AIUFFASS ir AKT prieš Komisiją*, Rink. p. II-2169, 59 punktas).

139 Šiuo klausimu primintina, kad ieškovas tik nurodė, jog atsižvelgiant į EAPB sutarties tikslus, numatytus AP 2, 3 ir 4 straipsniuose, iš tikrųjų buvo būtina suteikti leidimą taikyti ZRFG 3 straipsnį, kad žmonės turėtų pakankamai paskatų plėsti bei gerinti savo padalinių gamybos potencialą pasienio regionuose (AP 3 straipsnio d punktas) ir būtų užtikrinta, jog bus išsaugotos darbo vietos ir nebus sukelta ilgalaikė žalos sutrikimų (AP 2 straipsnio 2 dalis) Tokio bendro pobūdžio argumento nepakanka, kad Komisijos vertinimą būtų galima laikyti nepagrįstu.

140 Be to, ieškovas nepateikė jokio įrodymo, jog pagalba investicijoms ypatingą atskaitymą ir neapmokestinamą atidėjimą forma buvo būtina EAPB sutarties tikslams įgyvendinti.

141 Paprasta ieškovo nuoroda į 2000 m. sausio 14 d. Vokietijos Federacinės Respublikos raštą, iš kurio tariamai aiškiai matyti, kad pagal EB 87 straipsnio 2 dalį leidžiama pagalba taip pat atitinka AP 2 ir 3 straipsnyje tvirtintus tikslus, negali būti laikoma pakankamu įrodymu, jog nagrinėjama pagalba yra būtina AP 95 straipsnio prasme. Šiuo atveju pakanka patikslinti, kad, viena vertus, EB 87 straipsnio 2 dalis netaikoma EAPB sutarties kontekste, ir kad, antra vertus, pagalbos būtinumo vertinimas pagal AP 95 straipsnį turi būti atliekamas atsižvelgiant į specifinius EAPB sutarties tikslus, tarp kurių nėra pagalbos, leidžiamos pagal EB 87 straipsnio 2 dalį.

142 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad Komisija ginąjamą sprendimo 124 konstatuojamojoje dalyje atmetė AP 95 straipsnio taikymo galimybę dėl to, jog Vokietijos Federacinė Respublika nenurodė jokio tiesiogiai su suteikta pagalba susijusios grupės *Salzgitter* pajamų mažinimo plano.

143 Sektoriaus su pertekliniais gamybos pajamais, kaip yra juodojoje metalurgijoje, atveju, gamybos pajamų mažinimas kartu su valstybės pagalba, kuriai galėtų būti suteikta atskiroji išimtis pagal AP 95 straipsnį, iš tikrųjų galėtų būti laikomi būtiniais Sutarties tikslams pasiekti. Be to, toks mažinimas sudarytų sąlygas, skatinančias žmones plėsti bei gerinti savo gamybos

potencial? (AP 3 straipsnio d punktas) ar modernizuoti gamyb? (AP sutarties 3 straipsnio g punktas). Be to, turint omenyje perteklinius juodosios metalurgijos sektoriaus gamybos paj?gumus, toks kriterijus leist? išvengti riziking? ekonomini? iniciatyv?, tik padidinan?i? atitinkamas rinkas neigiamai veikiant? sutrikdym?, tod?l galiausiai negalin?i? veiksmingai bei ilgam laikui išspr?sti atitinkam? region? ir ?moni? problem?, skatinimo.

144 Tod?l, atsižvelgiant ? Sutartyje ?tvirtint? tiksl? ?vairov? bei Komisijos veiksm? laisv?, kuria ji, pasinaudodama diskrecijos teise, disponuoja vykdydama savo užduot? nuolat derinti šiuos skirtingus tikslus, kad b?t? patenkintas bendras interesas (šiuo klausimu taip pat žr. 120 punkte cituoto sprendimo *Wirtschaftsvereinigung Stahl prieš Komisij?*, 65 punkt? ir cituot? teism? praktik?), šiuo atveju Komisijos naudojamas gamybos paj?gum? mažinimo kriterijus n?ra akivaizdi vertinimo klaida nustatant, ar yra taikomas AP 95 straipsnis.

145 Kadangi Komisija d?l to, kad Vokietijos Federacin? Respublika neinformavo apie jok? paj?gum? mažinimo plan?, negal?jo nuspr?sti, jog nagrin?jama pagalba investicijoms mažina ieškov?s gamybos paj?gumus, ji negal?jo konstatuoti, kad gin?ijama pagalba pad?jo ?gyvendinti Sutarties tikslus.

146 D?l to visas tre?ias ieškinio pagrindas yra atmestinas.

147 Iš to, kas buvo pasakyta, matyti, kad Komisija pagr?stai konstatavo, jog ZRFG 3 straipsnyje numatytos mokestin?s priemon?s, kuriomis pasinaudojo ieškov?, yra su bendr?ja rinka nesuderinama valstyb?s pagalba. Pirmosios instancijos teismo nuomone, dabar nagrin?tiną septintą ieškinio pagrindą, susij? su teisinio saugumo principo pažeidimu d?l to, kad Komisija reikalauja, jog Vokietijos Federacin? Respublika susigr?žint? iš ieškov?s pagalb?, pripažint? nesuderinama su bendr?ja rinka.

D?l septintojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisinio saugumo principo pažeidimu

Šali? argumentai

148 Ieškov? vis? pirma pastebi, kad gin?ijamo sprendimo 81 konstatuojamojoje dalyje Komisija, atrodo, laikosi nuomon?s, jog pagal EAPB sutart?, priešingai negu EB sutarties atveju, teis? reikalauti gr?žinti valstyb?s pagalb? yra neribojama laiko atžvilgiu, nes tai „prieštaraut? pagrindiniam EAPB sutarties principui“, ?tvirtinan?iam absoliut? valstyb?s pagalbos draudim?. Ieškov?s manymu, d?l tokio argumento atsirast? skirtumas tarp valstyb?s pagalbos teis?s pagal EAPB ir EB sutartis, kurio iš tikr?j? negalima nustatyti nei iš ši? sutar?i? strukt?ros bei turinio, nei iš Komisijos praktikos. Tariamą absoliutus draudimo pob?dis netrukdo laikytis teisinio saugumo principo bei pripažinti senaties termino.

149 Tod?l, ieškov?s teigimu, teisinio saugumo principas galioja ir EAPB sutarties kontekste. Be to, tai yra bendrasis teis?s principas, kuris taikomas ir valstyb?s pagalbos teisei, ir jo Komisija privalo laikytis.

150 Ieškov? taip pat tvirtina, kad Bendrijos teis?je numatytu reikalavimu susigr?žinti valstyb?s pagalb? siekiama kompensuoti neteis?tai gautas lengvatas, pagerinusias ?mon?s konkurencines s?lygas, kurias jas gavusiai ?monei b?t? leidusios nustatyti mažesnes už jos konkurent? kainas. Tačiau, ieškov?s manymu, Komisija nagrin?jamu atveju nepateik? joki? argument? d?l ZRFG 3 straipsnyje numatyt? ypating?j? atskaitym? poveikio konkurencijai.

151 Ieškov? priduria, kad Komisijos teisei reikalauti gr?žinti pagalb? bet kuriuo atveju taikomas 10 metų senaties terminas. Šiuo atveju Komisija tur?jo vadovautis tuo 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatan?io išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles

(OL L 83, p. 1) 15 straipsnyje numatyto terminu, nes jis ?tvirtina pusiausvyr? tarp teisinio saugumo principo ir b?tinyb?s i?taisyti konkurencijos i?kraipymus.

152 Galiausiai, atsakydama ? ra?i?kus Pirmosios instancijos teismo klausimus, kuriais buvo siekiama, kad ie?kov? pagr?st? bei patikslint? savo argumentus, ie?kov? nurod?, kad nuo 1980–1981 m. ji reguliariai pateikdavo veiklos ir metines ataskaitas Komisijai, ypa? tarnyboms, kurios tuo metu tvarkant devintajame de?imtymetyje patvirtint? juodosios metalurgijos sektoriaus gamybos kvot? sistem? ir Komisijai imantis atitinkam? Europos juodosios metalurgijos restrukt?rizavimo veiksm? buvo atsakingos u? valstyb?s pagalbos kontrol? bei juodosios metalurgijos sektoriaus restrukt?rizavim?. ?ie pasteb?jimai buvo pakartoti Pirmosios instancijos teisme.

153 Savo ra?ytiniuose dokumentuose ?stojusi ? byl? ?alis remiasi 90 punkte cituoto sprendimo *Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?* 69 punktu, kuriame Pirmosios instancijos teismas nustat?, kad Komisija, priimdama toje byloje gin?ijam? sprendim?, neprival?jo paisyti senaties termino, nes tuo metu joks senaties terminas nebuvo nustatytas. I? ?io sprendimo matyti, kad Pirmosios instancijos teismas senaties termino klausim? b?t? i?sprend?s kitaip, jei gin?ijamo sprendimo pri?mimo momentu jau b?t? galioj?s Reglamentas Nr. 659/1999. ?stojusios ? byl? ?alies manymu, kadangi EB sutarties ir jos pagrindu priimta antrin? teis? EAPB sutartimi reguliuojamoms sritims taikoma subsidiariai, atsisakyti subsidiariai taikyti Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsn? valstyb?s pagalbai pagal EAPB sutart? galima tik tuomet, jeigu jis prie?taraut? EAPB sutar?iai, ta?iau ?iuo atveju taip n?ra.

154 Atsakovas daro nuorod? ? gin?ijamo sprendimo 80 konstatuojam?j? dal? ir 1998 m. rugs?jo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendim? *BFM ir EFIM prieš Komisij?* (T?126/96 ir T?127/96, Rink. p. II?3437, 67 punktas), pagal kuriuos „i? esm?s, kad ?vykdyt? savo funkcij? u?tikrinti teisin? saugum?, senaties terminas Bendrijos teis?s akt? leid?jo turi b?ti nustatytas i? anksto“. Atsakov? pastebi, kad ?iuo atveju taip n?ra.

155 D?l argumento, susijusio su subsidiariu Reglamento Nr. 659/1999 taikymu, atsakov? pa?ymi, kad pastarasis galioja tik EB sutarties taikymo srityje, ir jo taikymo sritis teis?s ai?kinimo keliu negali b?ti i?pl?sta ? EAPB sutarties taikymo srit?. Tai gali padaryti tik teis?s akt? leid?jas. 90 punkte cituotas sprendimas *Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?* ?iuo atveju nieko nekei?ia. Nors min?tas Reglamentas i? tikr?j? galiojo gin?ijamo sprendimo pri?mimo momentu, i?lieka aplinkyb?, kad EAPB sutartis nenumato senaties termino, tod?l toks terminas yra netaikomas.

156 Galiausiai atsakov?, atsakydama ? Pirmosios instancijos teismo pateiktus ra?i?kus klausimus, nurod?, kad n?ra svarbu, ar ji gavo ie?kov?s pateiktas metines ataskaitas, nes j? pateikimas negal?jo pakeisti prane?imo, b?tino pagal valstyb?s pagalb? reglamentuojan?i? proced?r?.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

157 Vis? pirma pasteb?tina, kad gin?ijamo sprendimo 81 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurod?:

„Remiantis EAPB sutartimi, bet kokia nacionalin? valstyb?s pagalba yra draudžiama, i?skyrus specialaus leidimo (pagal pagalbos juodajai metalurgijai taisykles), priimtas (AP) 95 straipsnio pagrindu, atveju. ?i situacija i? esm?s skiriasi nuo situacijos, reglamentuojamos (EB) 87 straipsnio 1 ir 3 dalimis, kuriomis remdamasi Komisija turi didel? diskrecij? ir susiduria ne su absoliu?iu pagalbos draudimu, o tik su galimu nesuderinamumu. Tiesa, Reglamente (...) Nr. 659/1999 numatyta senaties termino nuostata teisinio saugumo principo at?vilgiu yra reikalinga EB sutarties reglamentavimo sferoje, ta?iau senaties terminas neturi prasm?s EAPB sutarties taikymo srityje,

nes ji ir toliau paklūsta absoliu?iam pagalbos „draudimui“. B?tent šis EAPB sutartyje nustatytas „draudimas“ užtikrina teisin? saugum?, nes be specialaus leidimo suteikta valstyb?s pagalba yra neteis?ta. Priemoni? patikrinimo galimyb?s apribojimas laiko atžvilgiu prieštaraut? šiam pagrindiniam EAPB sutarties principui.“

158 Šis nagrin?jimas negali patvirtinti ši? argument?.

159 Tam, kad atlikt? savo funkcij?, senaties terminas turi b?ti ?tvirtintas iš anksto. Šio termino ir jo taikymo taisykl? ?tvirtinimas priklauso Bendrijos teis?s akt? leid?jo kompetencijai. Ta?iau jis nesi?m? joki? veiksm?, kad ?tvirtint? senaties termin? valstyb?s pagalbos kontrol?s pagal EAPB sutart? srityje (šiuo klausimu žr. 62 punkte cituoto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?* 139 punkt?).

160 Vis d?lto pažym?tina, kad pagrindinis ?vairiais b?dais pasireiškian?io teisinio saugumo tikslas – užtikrinti, kad b?t? galima numatyti teisinės aplinkybės bei santykius, kuriems taikoma Bendrijos teis? (1996 m. vasario 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Duff ir kt.*, C?63/93, Rink. p. I?569, 20 punktas ir 1997 m. kovo 19 d. Sprendimo *Oliveira prieš Komisij?*, T?73/95, Rink. p. II?381, 29 punktas).

161 Priešingai nei teig? Komisija Pirmosios instancijos teisme, šiuo atveju galimyb?s, kad Komisija pažeid? teisinio saugumo princip?, negalima atmesti d?l to, jog n?ra nustatytas senaties terminas, ir d?l to, jog Vokietijos Federacin? Respublika iš anksto nepraneš? apie nagrin?jam? pagalb? EAPB sutartyje numatyta tvarka.

162 Šiuo atveju vis? pirma pasteb?tina, kad byloje, kurioje buvo priimtas 62 punkte cituotas sprendimas *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?*, Teisingumo Teismas neatmet? galimyb?s, jog gali b?ti konstatuotas bei prireikus sankcionuotas teisinio saugumo principo pažeidimas, kur? padar? Komisija priimdama sprendim?, kuriuo reikalaujama susigr?žinti valstyb?s pagalb?, nepaisant to, jog n?ra nustatytas senaties terminas ir apie pagalb? nebuvo pranešta iš anksto (62 punkte cituoto sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?* 140 punktas).

163 Be to, teisinio saugumo principo pažeidim? nurodo ieškov?, pasinaudojusi nagrin?jama valstyb?s pagalba. Valstyb?s pagalbos kontrol?s bei patikrinimo mechanizmas, kur? numato šeštosios pagalbos juodajai metalurgijai taisykl?s, nenustato jokios specialios pareigos pagalbos gav?jui. Viena vertus, pareiga pranešti apie valstyb?s pagalb? ir draudimas iki tol ?gyvendinti planuojamas pagalbos priemonės pagal šešt?j? pagalbos juodajai metalurgijai taisykl? 6 straipsn? yra skirti valstybei narei. Kita vertus, jai taip pat skiriamas sprendimas, kuriuo Komisija konstatuoja pagalbos nesuderinamum? su bendr?ja rinka bei ragina j? sustabdyti per nustatyt? termin? (žr. pagal analogij? EB sutarties taikymo srityje 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SFEI ir kt.*, C?39/94, Rink. p. II?3547, 73 punktas). Kadangi valstyb? nar? yra vienintelis institucinis Komisijos partneris vykdant valstyb?s pagalbos kontrol? pagal EAPB sutart? (šiuo klausimu žr. 1998 m. kovo 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Preussag Stahl prieš Komisij?*, T-129/96, Rink. p. II-609, 80 punkt?), ieškov? negali b?ti traukiama atsakomyb?s už tai, kad apie valstyb?s pagalb? nebuvo pranešta iš anksto.

164 Jei b?t? pritarta Komisijos argumentams, tai reikšt?, kad jos reikalavimas susigr?žinti pagalb? negal?t? b?ti kvestionuojamas vien todėl, jog valstyb? nar? iš anksto nepraneš? apie ši? valstyb?s pagalb?, nors šis pažeidimas n?ra priskirtinas pagalbos gav?jui.

165 Bendrijos teismai yra nustat?, kad, išskyrus išskirtines aplinkybes, gav?jas negali tur?ti teis?t? l?kes?i? d?l pagalbos suteikimo teis?tumo, jei ji buvo suteikta nesilaikant išankstin?s valstyb?s pagalbos kontrol?s nuostat?. Apdairus ?kio subjektas tur?t? paprastai ?sitikinti, kad šios

procedūros buvo laikytasi (1990 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-5/89, Rink. p. I-3437, 14 punktas ir 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-169/95, Rink. p. I-135, 51 punktas; 163 punkte cituoto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Preussag Stahl prieš Komisiją* 77 punktas; 2000 m. rugsėjo 29 d. sprendimo *CETM prieš Komisiją*, T-55/99, Rink. p. II-3207, 121 punktas ir 110 punkte cituoto sprendimo *Elbe-Stahlwerke Feralpi prieš Komisiją* 182 punktas).

166 Tačiau ieškovas nesiremia teisetais įketais, kad pagalba buvo suteikta tinkamai, o teigia, jog buvo pažeistas teisinio saugumo principas, kurio neriboja pagalbos gavėjo teisetai įketai atsiradimo slygos.

167 Taigi reikia patikrinti, ar Komisija šiuo atveju pažeidė teisinio saugumo principą.

168 Reikėtų pradėti nuo situacijos, kuri atsirado dėl 1971 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos sprendimo, kuriuo ji neprieštaravo ZRFG 3 straipsnyje numatytai pagalbos schemai taikymui.

169 Kaip nurodyta šio sprendimo 67 punkte, iki pirmosios pagalbos juodajai metalurgijai taisykli galiojimo pabaigos 1981 m. gruodžio 31 d. Komisija laikėsi kitokio aiškinimo nei ginčijamame sprendime, pagal kurį bendros ir regioninės pagalbos juodajai metalurgijai schemai taikymo kontrolė priklausė Komisijai, remiantis AP 67 straipsniu ir EB 87 bei 88 straipsniais, o ne AP 4 straipsnio c punktu.

170 Remiantis šiuo aiškinimu, buvo galima daryti prielaidą, kad iki 1981 m. gruodžio 31 d. bendros ir regioninės pagalbos schemos, kurioms Komisija neprieštaravo pagal EB 87 ir 88 straipsnius, kaip ir buvo šiuo atveju po 1971 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos sprendimo dėl ZRFG 3 straipsnio, galėjo būti teisetai taikomos juodosios metalurgijos zonoms.

171 O 1982 m. sausio 1 d. signaliojus antrosioms pagalbos juodajai metalurgijai bei vėliau priimtoms taisykloms Komisija sukūrė vieningą sistemą, kuri turėjo užtikrinti vienintelę visos pagalbos juodajai metalurgijai vertinimo procedūrą bei apimti ir specialiąją valstybės pagalbą (t. y. tą, kuri suteikiama pagal schemą, kurios paskirtis ar pagrindinis poveikis yra sudaryti palankias slygas juodosios metalurgijos zonoms), ir nespacialiąją pagalbą, ypač tokia, kuri dažniausiai suteikiama pagal bendrąsias ar regionines pagalbos schemas. Tokia sistema buvo sukurta stengiantis paskatinti būtiną krizėje atsidūrusios juodosios metalurgijos restruktūrizaciją, laipsniškai mažinant valstybės pagalbą. Tačiau antrosiose pagalbos juodajai metalurgijai taisyklėse nebuvo numatytos naujos sistemos pasekmės ankstesnėms bendrosioms ar regioninėms pagalbos schemoms.

172 Signaliojus trečiosioms pagalbos juodajai metalurgijai taisykloms (1985 m. lapkričio 27 d. Komisijos sprendimas Nr. 3484/85/EAPB, nustatantis bendras specialiosios pagalbos juodajai metalurgijai taisykles (OL L 340, p. 1)), kuris buvo taikomas nuo 1986 m. sausio 1 d. iki 1988 m. gruodžio 31 d., Komisija ši taisyklė 6 straipsnyje patikslino, kad apie „ketinimus“ taikyti pagalbos juodosios metalurgijos sektoriuje schemas, dėl kurių ji jau buvo priėjusi sprendimą pagal EB sutarties nuostatas, jai turi būti pranešta per tokį terminą, kad ji galėtų pateikti savo nuomonę. Apie minėtą taisyklė 6 straipsnyje nurodytus ketinimus suteikti valstybės pagalbą Komisijai turėjo būti pranešta iki 1988 m. birželio 30 dienos.

173 Taigi mažai mažiausiai trečioji pagalbos juodajai metalurgijai taisyklė priėjimas gali būti vertinamas kaip nebylus 1971 m. Komisijos sprendimu suteikto valstybės pagalbos leidimo, susijusio su zonomis, patenkančiomis į EAPB sutarties taikymo sritį, taigi ir su ieškove, panaikinimas nuo taisyklės priėjimo dienos. Be to, neaišku, ar vėliau taikant ZRFG 3 straipsnį ieškovei egzistavo pareiga pranešti apie „ketinimus“ pagal trečioji pagalbos juodajai metalurgijai taisyklė 6 straipsnį. Ieškovei dar iki taisyklės priėjimo kartą teisetai pasinaudojus ZRFG 3

straipsnio lengvata, praktikoje šis straipsnis ir toliau buvo taikomas.

174 Todėl po antrąjį ir trečiąjį taisyklių priėmimo susidariusiai situacijai buvo būdingi tokie Komisijos veiksmų sulygoti netikrumo bei neaiškumo elementai:

- 1971 m. Komisijos sprendimu suteikto leidimo nebylus – ir todėl nepakankamai aiškus – panaikinimas,

- neaiškumas dėl pirmiau nurodyto leidimo dalinio panaikinimo apimties ypač susijusio su klausimu, ar apie vėlesnį ZRFG 3 straipsnio taikymą turėjo būti pranešta kaip apie „ketinimus“ trečiąjį pagalbos juodajai metalurgijai taisyklių 6 straipsnio prasme.

175 Prie šios netikrumo ir nepakankamo aiškumo situacijos vėliau prisidėjo aplinkybės (žr. sprendimo 179 punktą), susijusios su teisės normomis (žr. sprendimo 176–178 punktus), priimtomis konstatavus aiškų krizę juodosios metalurgijos sektoriuje.

176 Turėdama omenyje aiškų krizę, Komisija 1980 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. 2794/80/EAPB, nustatant gamybos kvotų sistemą juodosios metalurgijos pramonės zonoms (OL 1980 L 291, p. 1), nustatė kvotų sistemą, kuria siekta atkurti pasiūlos bei paklausos pusiausvyrą juodosios metalurgijos rinkoje, atsižvelgiant į gamybinių pajėgumų perviršį. Buvo numatyta, kad kvotų apskaičiavimas bus pagrįstas kiekvienos juodosios metalurgijos zonos referencine gamyba, tačiau taip pat turėjo būti atliktas tam tikras derinimas, ypač atsižvelgiant į zonių investicijas ar restruktūrizavimo pastangas. Kad galėtų taikyti kvotų sistemą, Komisija reguliariai gaudavo atnaujintą informaciją apie atitinkamų zonių produkciją bei tiekimus ir turėjo teisę tikrinti, taip pat ir vietoje, jai teikiamą informaciją. Šios savo administruojamos kompleksinės kvotų nustatymo ir rinkos stebėjimo sistemos taikymą Komisija keletą kartų pratęsė, siekdama jį patikslinti bei patobulinti.

177 Siekdama suderinti šią sistemą, Komisija nustatė aiškų santykį tarp neleidžiamos pagalbos suteikimo ir gamybos kvotų, kad būtų užkirstas kelias tokių priemonių kumuliacijai. Įsigaliojus 1983 m. liepos 28 d. Komisijos sprendimui Nr. 2177/83/EAPB dėl priešingos ir gamybos kvotų tam tikriems juodosios metalurgijos pramonės produktams sistemos taikymo pratęsimo (OL L 208, p. 1), Komisija pagal jo 15A straipsnį galėjo „atitinkamai sumažinti tų kvotas, jeigu ji buvo nustatyti, kad šiai tų monei buvo suteikta pagalba, kuriai Komisija nebuvo pritarusi pagal Sprendimo Nr. 2320/81/EAPB (antrosios pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės), arba jei nebuvo patenkintos sąlygos, pagal kurias buvo suteiktas leidimas“. Pagal tą patį straipsnį „toks konstatavimas taip pat sąlygoja, kad atitinkamai tų monei suteiktos kvotos nebus peržiūrimos pagal (Sprendimo Nr. 2177/83) 14, 14A, 14B, 14C ar 16 straipsnius. Iš esmės tapatios formulės buvo pakartotos vėlesniuose sprendimuose dėl priešingos ir gamybos kvotų sistemos taikymo pratęsimo, būtent 1985 m. lapkričio 27 d. Komisijos sprendimo Nr. 3485/85/EAPB dėl priešingos ir gamybos kvotų tam tikriems juodosios metalurgijos pramonės produktams sistemos taikymo pratęsimo (OL L 340, p. 5) 15A straipsnyje ir iki 1988 m. birželio 30 d. taikyto 1988 m. sausio 6 d. Komisijos sprendimo Nr. 194/88/EAPB dėl priešingos ir gamybos kvotų tam tikriems juodosios metalurgijos pramonės produktams sistemos taikymo pratęsimo (OL L 25, p. 1) 15A straipsnyje. Be to, Teisingumo Teismas jau keletą kartų nusprendė, kad kvotų sistema ir pagalbos juodajai metalurgijai taisyklės kartu sudaro vieningą sistemą, kuria siekiama bendro tikslo skatinti gamybos bei pajūgumų derinimui prie prognozuojamos paklausos būtiną restruktūrizavimą bei atkurti Europos anglies ir plieno pramonės konkurencingumą; ir kad tai, jog vienos šios sistemos taikymo duomenys buvo naudojami taikant kitą sistemą, nėra nei savavaliavimas, nei diskriminacija (1985 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Finsider prieš Komisiją*, 250/83, Rink. p. 131, 9 punktas; 1985 m. spalio 15 d. Sprendimo *Krupp ir Thyssen prieš Komisiją*, 211/83, 212/83, 77/84 ir 78/84, Rink. p. 3409, 34 punktas ir 1987 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją*, 226/85, Rink. p. 1621, 2 punktas).

178 Todėl Komisija būtinai turėjo tikrinti su gamyba susijusią informaciją, kurią ji gaudavo iš juodosios metalurgijos tų monei ypač tam, kad galėtų nustatyti, ar gamybos pajūgumai nebuvo išsaugomi ar didinami dėl be leidimo gaunamos valstybės pagalbos, kuri galėjo prieštarauti juodosios metalurgijos pramonės restruktūrizavimo tikslams. Be kita ko, šiais patikrinimais buvo siekiama nustatyti, ar konkrečioms tų moneis periodiškai suteikiamos gamybos kvotos neturėtų būti sumažinamos. Be to, Komisija negalėjo ignoruoti papildomą juodosios metalurgijos tų monei pareigą pranešti apie savo investicijų programas ir jų finansavimo šaltinius, kad galėtų laiku pastebėti tendencijas, galinčias dar labiau pažeisti gamybos pajūgumų pusiausvyrą, kuriuos Komisija nustatė 1981 m. lapkričio 18 d. sprendimu Nr. 3302/81/EAPB dėl informacijos apie juodosios metalurgijos tų monei investicijas pateikimo (OL L 333, p. 35), pakeistą 1985 m. liepos 26 d. sprendimu Nr. 2093/85/EAPB (OL L 197, p. 19), galiojusių iki 1991 m. spalio 16 dienos.

179 Būtent dėl šios ypatingą juodosios metalurgijos tų monei sąsipaigojimą ieškovų, tuo metu dar veikusių kaip *Stahlwerke Peine – Salzgitter AG*, 1988-ųjų pabaigoje pateikė savo veiklos ataskaitą ir 1987–88 metų metinę ataskaitą, iš kurių matyti, kad remdamasi ZRFG 3 straipsniu ji išskyrė ypatingą atidėjimą eilutę (*Sonderposten mit Rücklageanteil*) investicijoms į savo juodosios metalurgijos padalinius Peine ir Salzgitter, esančius *Zonenrandgebiet*. Tokia pati informacija buvo pateikta ir veiklos bei metinę ataskaitose, kurias ieškovų pateikė už vėlesnius metus. Taigi šios informacijos, kurios pateikimo Komisija neginijo, pagrindu ji turėjo pastebėti bei konstatuoti, kad apie šią valstybės pagalbą nebuvo pranešta, ir pradėti atitinkamas procedūras. Be to, primintina, kad Komisija 1988 m. iš naujo išnagrinėjo ZRFG 3 straipsnyje numatytą pagalbos schemą ir po šio tikrinimo priimtame 1988 m. gruodžio 14 d. sprendime (SG (88) D/1748) jai neprieštaravo.

180 Sprendimo 174 punkte aprašytas netikrumas ir nepakankamas aiškumas bei užsitęsęs Komisijos neveikimas, nepaisant jos žinių apie ieškovų gautą valstybės pagalbą, lėmė, kad šiai

institucijai pažeidžiant savo r?pestingumo pareig? susidar? dviprasmiška situacija, kuri? Komisija tur?jo išaiškinti prieš priimdama sprendim? reikalauti gr?žinti jau sumok?t? valstyb?s pagalb? (žr. šiuo klausimu 1970 m. liepos 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Franc?zij?*, 26/69, Rink. p. 565, 28–32 punktus).

181 Ta?iau Komisija tokio išaiškinimo nepateik?. Be to, v?lesn?se pagalbos juodajai metalurgijai taisykli? redakcijose Komisija papras?iausiai pakartojo tre?i?j? pagalbos juodajai metalurgijai taisykli? 6 straipsnio formuluot?.

182 Tod?l ypatingomis šios bylos aplinkyb?mis Komisija negal?jo nurodyti ieškovei gr?žinti nuo 1986 m. iki 1995m. jai suteikt? valstyb?s pagalb?, nepažeisdama teisinio saugumo principo.

183 Taigi ieškinio pagrindas, susij?s su teisinio saugumo principo pažeidimu, yra pagr?stas, o gin?ijamo sprendimo 2 ir 3 straipsniai tiek, kiek jie ?pareigoja Vokietijos Federacin? Respublik? susigr?žinti iš ieškov?s nagrin?jam? valstyb?s pagalb?, yra panaikintini.

184 Tokiomis aplinkyb?mis, kadangi negalima reikalauti, jog ieškov? gr?žint? nuo 1986 m. iki 1995 m. jai suteikt? valstyb?s pagalb?, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad n?ra b?tina nagrin?ti ieškinio pagrind?, iš esm?s susijusi? su gr?žintinos valstyb?s pagalbos sumos sumažinimu ir apskai?iavimu. Teisinio pagrindo, susijusio su pagrindimo pareigos pažeidimu, pripaž?stant valstyb?s pagalb? nesuderinam? su bendr?ja rinka, klausimu konstatuotina, kad Pirmosios instancijos teismo atliktas pirm? trij? ieškinio pagrind? vertinimas parodo, jog šios pareigos buvo laikytasi.

D?l bylin?jimosi išlaid?

185 Pagal Pirmosios instancijos teismo darbo reglamento 87 straipsnio 3 dal? Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti išlaidas arba nuspr?sti, kad kiekviena šalis padengia savo išlaidas, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavim? patenkinama, o dalis atmetama. Šiuo atveju buvo patenkinta didžioji dalis ieškov?s reikalavim?.

186 Tod?l, tinkamai ?vertin?s bylos aplinkybes, Pirmosios instancijos teismas nusprendžia, kad ieškov? padengia vien? tre?dal? savo išlaid?, o Komisija, be savo išlaid?, taip pat padengia du tre?dalius ieškov?s išlaid?.

187 Remiantis Pirmosios instancijos teismo darbo reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirm?ja pastraipa, Vokietijos Federacin? Respublika padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (ketvirtoji išpl?stin? kolegija),

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2000 m. birželio 28 d. Komisijos sprendimo 2000/797/EAPB d?l Vokietijos Federacin?s Respublikos suteiktos valstyb?s pagalbos *Salzgitter AG, Preussag Stahl AG* ir grup?s dukterin?ms juodosios metalurgijos ?mon?ms, šiuo metu *Salzgitter AG - Stahl und Technologie (SAG)*, 2 ir 3 straipsnius.**

2. **Ieškov? padengia tre?dal? savo išlaid?.**

3. **Komisija padengia savo ir du tre?dalius ieškov?s išlaid?.**

4. Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo išlaidas.

Tiili

Pirrung

Mengozzi

Meij

Vilaras

Paskelbta 2004 m. liepos 1 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Sekretorius

Pirmininkas

H. Jung

V. Tiili

Turinys

Teisinis pagrindas

Ginčo aplinkybės

Procesas ir šalių reikalavimai

Dėl teisės

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad Komisija neteisingai aiškino valstybės pagalbos sąvoką

Dėl pirmos dalies, susijusios su neteisingu mokestinių ZRFG 3 straipsnio nuostatų kvalifikavimu, nes jos yra bendrojo pobūdžio mokestinių nuostatų

– Šalių argumentai

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl antros dalies, susijusios su tariamu kompensaciniu ZRFG 3 straipsnyje numatyto mokestinių priemonių pobūdžiu

– Šalių argumentai

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl trečiosios dalies, susijusios su tariama būtinybe išnagrinėti Bendrijos valstybių narių mokesčių teisės aktus, siekiant nustatyti, kas yra „prasta“ mokesčių našta

– Šalių argumentai

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl ketvirtosios dalies, susijusios su tariama Komisijos pareiga parodyti, kad ZRFG 3 straipsnyje numatytas mokestinis priemonių poveikis konkurencijai yra toks pat kaip ir klasikinės subsidijos poveikis

– Šalių argumentai

– Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl antrojo teisinio pagrindo, susijusio su klaidingu AP 4 straipsnio c punkto ir AP 67 straipsnio interpretavimu

Šalių argumentai

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su AP 95 straipsnio netaikymu

Šalių argumentai

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

– Pirminės pastabos

– Dėl tariamos vertinimo klaidos atsisakius taikyti AP 95 straipsnį

Dėl septintojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisinio saugumo principo pažeidimu

Šalių argumentai

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl bylinėjimosi išlaidų

* Proceso kalba: vokiečių.